

Jesenice dz

Novice

220030191,1

ACRONI
J E S E N I C E

KNJIŽNICA JESENICE

COBISS

interni informacijski časopis

število 1, januar 2003

Poština plačana pri pošti 4270 JESENICE

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE
Trg Toneta Čufarja 4
4270 JESENICE

TISKOVINA

VSEBINA

- UVODNIK
- Novi izzivi, obveznosti in cilji v letu 2003
- Poslanica predsednika uprave SŽ
- Uspešna 5. kontrolna presoja
- Ocenjevanje stanja na projektu 20 ključev
- EKOLOGIJA
- INOVACIJE
- Zmagovalci 3i pokala so bili na ekskurziji v Impolu
- Oskrba z električno energijo v letu 2003
- Novice iz PC Predelava debele pločevine
- Nekaj proizvodnih dosežkov Vroče valjarne
- Proizvodnja v letu 2002
- Praznovali smo Prvo okroglo obletnico
- ANKETA
- KADROVSKA GIBANJA
- Gibanje poškodb pri delu v letu 2002
- Novosti v delovnih razmerjih
- Posodobitev sušilno ogrevalnih mest za ponovce v Jeklarni
- IZ SVETA JEKLA
- Novi knjižni pridobitvi
- STARE FOTOGRAFIJE
- O čem in kako je pisalo v ŽELEZARJU pred 50 leti
- INTERVJU
- Razstava barvnih fotografij Janija Novaka
- Oživila rekreacijska tekmovanja
- Sposojeni intervju
- Čile - Patagonija
- Špikov kot
- Nagradna križanka
- CILJI POSLOVANJA

Novice so interni časopis SŽ Acroni, naklada 2000 izvodov.

Uredniški odbor: Ljubo Osovnikar, Polonca Marjanovič, Aleš Lagoja, Lilijana Markež.

Fotografije: Tone Kelbl, Lilijana Markež, arhiv Tiskarna knjigoveznica Radovljica, Muzej Jesenice; Križanke in uganke Drago Ronner.

Elektronski naslov uredništva: lmarkez@acroni.si

Novice izhajajo enkrat mesečno.
Oblikovanje in tisk Tiskarna knjigoveznica Radovljica.

AKTUALNO

G. Tomaž Milač in g. Marko Ferlež iz certifikacijske hiše TÜV CERT sta preverjala skladnost našega sistema vodenja kakovosti z zahtevami standarda ISO 9001:2000.

Glavni direktor sprejema čestitke za podeljeni certifikat ISO 14001.

Strkovnjaka iz Deloitte & Touche g. Pušenjak in g. Besednjak sta ob pomoči naše strokovnjakinje za ključne Nataše Karo izvedla ocenjevanje stanja.

UVODNIK

IZDELALI SMO GOSPODARSKI NAČRT ZA LETO 2003

V zadnjem četrtletju lanskega leta so bile številne aktivnosti namenjene izdelavi gospodarskega načrta za leto 20A03. Le-ta je bil izdelan v decembru, z njim je bil seznanjen tudi nadzorni svet Slovenskih železarn.

Osnova za izdelavo gospodarskega načrta so bile tržne in proizvodne možnosti, analiza stroškov preteklega obdobja, ocena učinkov že izvedenih naložb v letu 2002 ter napovedi konjunkturalnih gibanj Gospodarske zbornice Slovenije.

Glavni cilj poslovanja ACRONI-ja je poslovanje z dobičkom. Le-tega pa bomo dosegli le ob ustreznem obsegu in dobri strukturi prodaje naših izdelkov. Za cilj smo si postavili proizvodnjo 239.400 t izdelkov, kar je prav toliko, kot smo jih prodali v letu 2002. Načrtujemo, da bomo zanje iztržili več kot 42 milijard tolarjev oziroma povprečno 3.513 mio. SIT na mesec. Od tega bomo približno 33 % načrtovane realizacije ustvarili na

slovenskem trgu, dobrih 67 % pa v izvozu. V strukturi proizvodnje bo delež nerjavnih jekel dobrih 60.000 t oziroma 25 %, elektropločevin 35 %, malooogličnih jekel 3 %, jekel za poboljšanje 9 %, konstrukcijska legirana pločevina je v strukturi udeležena z 2 %, 26 % pa predstavljajo navadne konstrukcijske pločevine.

Nadaljevali bomo tudi z investicijsko dejavnostjo. Uspešno moramo zaključiti naložbo v rekonstrukcijo CRNO linije ter naložbo v novo vakumsko napravo in rekonstrukcijo obstoječe. Načrtujemo pa tudi začetek naložbe v peč za toplotno obdelavo debele pločevine. Nadaljevali bomo z ekološkimi naložbami kot so zaprt sistem spiralnih vod, zmanjšanje porabe hladilne vode ter naložbo v škajne jame. Za naložbe bomo namenili približno dve milijardi lastnih sredstev, razliko pa bomo zagotovili z dolgoročnimi posojili.

Že izvedene in načrtovane naložbe v letu 2003 bodo omogočile uresničiti postavljeno strategijo ACRONI-ja do leta 2005.

Precej visoke cilje smo si zadali tudi na področju kakovosti. Stroške kakovosti želimo zmanjšati za 20 % v primerjavi z letom 2002, zmanjšalo pa naj bi se tudi število poškodb pri delu, in sicer za 30 %.

Načrtovano število zaposlenih na dan 31.12.2003 je 1.380, kar je 64 manj, kot je trenutno stanje v ACRONI-ju. To naj bi dosegli predvsem na račun izločanja posameznih dejavnosti in zmanjševanja števila zaposlenih po službah.

Prepričana sem, da bomo s prizadevnim delom vseh zaposlenih uspeli doseči načrtovane cilje in tako zagotoviti nadaljnji razvoj ter rast ACRONI-ja.

Polonca Marjanovič, direktorica ekonomike

NOVI IZZIVI, OBVEZNOSTI IN CILJI V LETU 2003

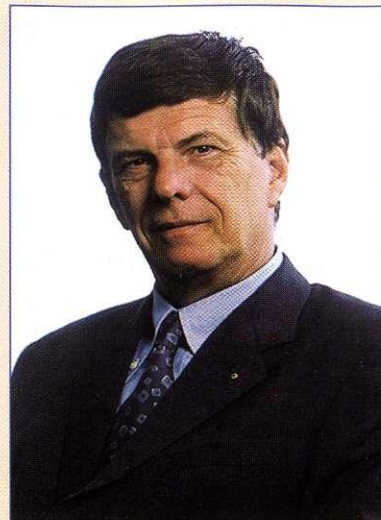
V naših glavah se je ponovno moral zgoditi miselni preskok ob novem letu in zopet začnemo znova – tako rekoč iz nič. Le da so naše obveznosti v letošnjem letu še bolj zahtevne kot so bile lani. Da bomo lahko pozitivno poslovali, moramo povečati prodajo in proizvodnjo, predvsem pa moramo doseči boljše tehnološke parametre kot v preteklosti. V mislih imam izplene, porabe in kakovost naše pločevine.

Časi, v katere vstopamo, so kruti, neusmiljeni in samo s stalnimi naporii vseh nas na vseh področjih našega delovanja bomo lahko dosegali zastavljene cilje. Letošnje leto je za nas še posebej prelomno, saj bomo po dolgi letih dobili dve novi strateški naložbi, ki pa bosta polno vrednost pokazali šele po nekem obdobju in v tem času moramo zagotavljati dovolj dohodka za tekoče poslovanje, pa tudi za odplačevanje novih obresti in anuitet.

Prepričan sem, da je s skupno željo uspeti in z največjo našo vrednostjo – to je našim znanjem - možno gledati na leto 2003 z optimizmom. Sebe in druge bomo prepričali, da znamo obvladovati naše stroške, pridobivati kupce in v celoti zadovoljevati njihove želje oziroma potrebe. Zato v letu 2003 pričakujemo trdo delo, pa tudi precej veselih trenutkov.

Zaključim naj z ugotovitvijo naših lastnikov, naših kupcev in dobaviteljev ter številnih prijateljev ob praznovanju 10-letnice ACRONI-ja, da nam verjamejo, da nam zaupajo in da smo lahko ponosni na naše dosedanje rezultate.

Vsem skupaj pa še enkrat veliko sreče, uspehov in veselja ob delu in v vsakem od Vas.

prof. dr. Vasilij Prešern,
glavni direktor

Spoštovane sodelavke, cenjeni sodelavci,

staro leto je zaprlo svoja vrata, mi pa smo že zakorakali v leto 2003, ki nam prinaša nove izzive in nove priložnosti. Zadnji mesec v minulem letu je bil čas, ko smo se ozrli nazaj in premleli, kaj nam je leto 2002 prineslo. Razmislili smo o uspehih, dobro izkoriščenih priložnostih, o pravilni odločitvah, pa tudi o tistih, ki morda niso prinesle najboljših rezultatov. Predvsem pa smo konec leta izkoristili za pogumen in optimističen pogled naprej, staknili glave in stkali načrte za leto, ki je trkalo na vrata. Praznični dnevi so mimo in prišel je čas, da naše načrte skupaj spremenimo v dejanja, da dosežemo zadane cilje in ustvarimo uspešno leto 2003.

Poslovno leto 2002 smo zaključili uspešno, navkljub spremenljivemu tržnemu položaju, negotovostmi, ki so bile povezane z zaščitnimi ukrepi Evropske unije, ter havariji v valjarni. Tudi zaradi teh objektivnih težav, ki jih v celoti ni bilo mogoče predvideti, je nadaljevanje poslovne uspešnosti Acronija toliko večji uspeh. Tako smo tudi bolj veselo obeležili desetletnico in tudi zato je prihodnost bolj jasna. Za prihodnost je bistvenega pomena uresničitev projekta privatizacije s ciljem zagotovitve dolgoročnega stabilnega razvoja in krepitve konkurenčnosti.

Dragi sodelavci in sodelavke, verjamem, da bomo tudi v tem letu uspešno in tvorno sodelovali, saj lahko le s skupnimi močmi učinkovito izkoristimo ponujene priložnosti in požanjemo poslovne uspehe. V upravi Slovenskih železarn smo prepričani, da bomo znali uspešno zaključiti vse ključne projekte in prispevali svoj delež za dolgoročni razvoj jeseniškega in slovenskega jeklarstva.

Uspešno in predvsem varno leto vam želim!

Tibor Šimonka,
predsednik uprave SŽ

USPEŠNA PETA KONTROLNA PRESOJA

Tretjega in četrtega decembra 2002 smo v ACRONI-ju imeli peto kontrolno zunanjo presojo. Zunanja presojevalca g. Tomaž Milač in g. Marko Ferlež iz certifikacijske hiše TÜV CERT sta preverjala skladnost našega sistema vodenja kakovosti z zahtevami standarda ISO 9001:2000.

Presojo in zaključni sestanek sta vodila zunanja presojevalca (z desne) g. Tomaž Milač in g. Marko Ferlež, ter predstavnica vodstva za kakovost ga. Maja Presterel.

Ker je bila to kontrolna presoja, so bila v presojo vključena le posamezna področja Acronija, ostala pa bodo predvidoma preverjana konec letošnjega leta. Večjih kritičnih odstopanj od zahtev ni bilo ugotovljenih, torej je bil rezultat presoje pozitiven in imamo dovoljenje za uporabo certifikata tudi v letu 2003. V zbirni oceni poročila razberemo, da ima družba Acroni, d.o.o. dobro delujoč in učinkovit sistem vodenja kakovosti, ki je skladen z zahtevami standarda ISO 9001:2000, izvajan s strani zaposlenih ter da najvišje vodstvo zahteva in podpira nadaljni razvoj sistema vodenja.

Pozitivne ugotovitve zunanjih presojevalcev:

»Pozitiven razvoj sistema vodenja je bil ugotovljen predvsem v povezavi s stalnim dopolnjevanjem in tvorjenjem novih sistemskih dokumentov in njihovo učinkovito uporabo.

Posebno pohvalo zaslužijo sledeče rešitve:

Skrb za nenehno izboljševanje sistema vodenja kakovosti preko postavljenega sistema vodenja in

vodstvenega komuniciranja in jasno opredeljena odgovornost, pooblastila in kompetence po vodstvenih ravneh.

Sistem notranjega komuniciranja, ki omogoča hitro in zanesljivo informiranost celotnega kolektiva v zvezi z delovanjem in razvojem sistema vodenja kakovosti.«

Zunanja presojevalca nista samo preverjala izpolnjevanje zahtev. Kjerkoli sta ugotovila, da bi lahko zahteve standarda še učinkoviteje izpolnili, sta predlagala izboljšavo oz. podala priporočilo. Vedno smo te koristne nasvete upoštevali, obravnavali na poslovodstvu in med letom realizirali. Nova oblika poročil o zunanjih presojah pa zahteva, da poročila na dana priporočila že vsebujejo definirane ukrepe družbe. Torej je ukrepanje družbe postalo obvezno in sestavni del

Zaključni govor je s strani Acronija podal tehnični direktor Branko Banko.

poročila, poslovodstvo pa je še pred izdajo končnega poročila moralo določiti ukrepe na priporočila z odgovornimi osebami za rešitev in rokom. Stopnja realizacije ukrepov in učinkovitost bosta redno spremljani, ob naslednjem obisku pa seveda s strani zunanjih presojevalcev tudi preverjeni. Priporočila so dokumentirana v prilogi 2 poročila. Celotno poročilo 5. kontrolne presoje, prilogo 1. poročila (zbirni rezultat presoje), prilogo 2. (Priporočila z ukrepi družbe, odgovornimi osebami in rokom) in fotografije z zaključnega sestanka si lahko ogledate na naši intranetni strani:

<http://intranet.acroni.si/zagotavlja/TUV/aktualno.htm>

Maja Presterel

OCENJEVANJE STANJA NA PROJEKTU 20 KLJUČEV

Metodo 20 ključev danes uvaja okrog 500 mednarodnih in 54 slovenskih podjetij, saj je priznana kot učinkovita metoda za izboljšanje konkurenčnosti poslovanja, po programu načrtnega uvajanja stalnih izboljšav. Prednost metode 20 ključev je 5-nivojski mednarodni sistem za ocenjevanje in primerjanje, ki je enak za vsa podjetja. 5-nivojski sistem je mehanizem, ki omogoča kvantificiranje vsakega posameznega ključa. S kvantificiranjem ključev dobimo skupno število točk 20 ključev v podjetju. Te točke uporabljamo pri izvajanju mednarodnega primerjanja in ocenjevanja. **Najmanjše** možno število točk je **20** – nivo 1, **največje** pa **100** – nivo 5.

Tradicionalno podjetje (masovni proizvajalec) Usposabljanje in zavedanje Implementacija na nivoju celotnega podjetja (rezultati) Nova tehnologija Najboljši na svetu

S pomočjo karte 20 ključev, ki ponazarja 5 različnih nivojev, lahko hitro ugotovimo, na katerem nivoju se nahaja naše podjetje.

15. in 16. januarja 2003 smo izvedli **drugo** ocenjevanje našega podjetja, ki se ga je udeležilo **88** zaposlenih. Ocenjevanje sta vodila strokovnjaka iz Deloitte & Touche. Ocenjevanje je potekalo v 17 skupinah, ki so s pomočjo kontrolnih listov ocenile celotno podjetje. Ocenjevanje stanja je bilo sestavljeno iz dveh delov. V prvem delu je bil predstavljen celoten sistem metode 20 ključev, temu je sledilo samo ocenjevanje. Ocenjevanja so se udeležili:

- poslovodstvo,
- direktorji profitnih centrov in služb,
- vodje sektorjev in služb,
- strokovnjaki za ključne,
- vodje delovnih skupin.

Udeleženci so naše podjetje ocenili s povprečno oceno **39,09**, ki je boljša kot leta 2000, ko smo dosegli povprečno

Vodja projekta g. Osovinikar je nagovoril ocenjevalce.

Dan	Št. ocenjevalcev	Št. neopravičeno odsotnih
15.01.2003	41	8
16.01.2003	47	8

oceno **33,35**. Izboljšanje ocene stanja našega podjetja kaže na to, da je bil v 2 letih prisoten pozitiven trend poslovnih in tehničnih kazalcev poslovanja. Ugotovljena je višja motiviranost zaposlenih in interes za boljše poslovanje podjetja. Ocena, ki smo jo izdelali v dveh dneh, bo izhodišče za načrtovanje nadaljnjih aktivnosti na projektu 20 ključev, zato bi se še enkrat zahvalila za sodelovanje vsem udeležencem ocenjevanja. Povprečne ocene posameznih ključev so predstavljene v tabeli.

Ključ	Vsebina	Ocena leto 2000	Ocena leto 2003
Ključ 1	Čiščenje in organiziranje	1,88	2,35
Ključ 2	Organizacija sistema in vodenje s cilji	1,74	1,97
Ključ 3	Aktivnosti v delovnih skupinah	1,54	1,88
Ključ 4	Zmanjšanje medfaznih zalog	1,76	1,82
Ključ 5	Zmanjšanje časov nastavitve	1,57	1,74
Ključ 6	Vrednostna analiza delovnih postopkov	1,46	1,62
Ključ 7	Proizvodnja brez nadzora	1,93	1,85
Ključ 8	Povezava proizvodnih procesov	1,79	2,21
Ključ 9	Vzdrževanje strojev in opreme	1,83	1,91
Ključ 10	Organizacija delovnega časa	1,71	1,88
Ključ 11	Sistem zagotavljanja kakovosti	1,98	2,47
Ključ 12	Odnosi z dobavitelji	1,56	2,26
Ključ 13	Odpravljanje vseh izgub	1,41	1,44
Ključ 14	Spodbujanje zaposlenih k izboljšavam	1,70	1,56
Ključ 15	Širjenje usposobljenosti zaposlenih	1,51	1,82
Ključ 16	Planiranje proizvodnje	2,08	2,50
Ključ 17	Nadzor učinkovitosti	1,56	1,97
Ključ 18	Racunalniška podpora poslovanju	1,48	2,12
Ključ 19	Varčevanje z energijo in materiali	1,65	2,06
Ključ 20	Obvladanje vodilnih tehnologij	1,23	1,65
Seštevek		33,35	39,09
Povprečje		1,67	1,95

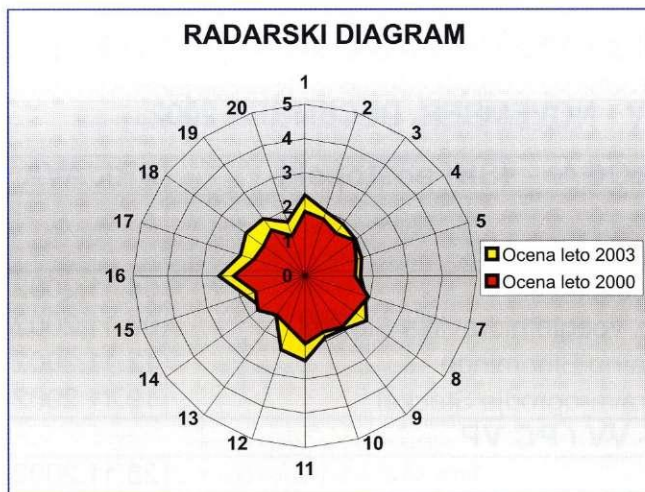
Rezultate ocenjevanja podjetja po sistemu 20 ključev lahko slikovno predstavimo v obliki radarskega diagrama, kjer oceno posameznih ključev nanese na posamezne osi ključa. S pomočjo radarskega diagrama bomo lahko spremljali napredek na posameznih ključih, saj bo ocenjevanje v prihodnje postalo bolj pogosto. Vodje delovnih skupin bodo skupaj s člani skupine in kontrolnimi listi ponovno izdelali oceno vseh 20 ključev.

Vodja izvajanja ključev:

- prevzemajo odgovornost za uvajanje metode v svojih skupinah,
- pripravljajo akcijske načrte,
- potrjujejo akcijske načrte nižjih nivojev,
- spremljajo uresničevanje akcijskih načrtov in ustrezno ukrepajo

Metoda 20 ključev nam nudi sistematičen način za iskanje notranjih rezerv v podjetju in povečanje motivacije zaposlenih, s ciljem izboljšati produktivnost in konkurenčnost

ZMANJŠEVANJE EMISIJ TOPLOGREDNIH PLINOV

podjetja. Je celovit sistem izboljšav, ki vključuje veliko pristopov, ki jih podjetja danes uporabljajo. Sodelovanje vseh zaposlenih je neločljivo povezano z metodo 20 ključev. Le ljudje lahko zagotovijo uspeh programa.

Med ocenjevanjem.

Ocenjevali so tudi člani posloводства družbe.

Problematika, ki so jo skupine izpostavile na koncu ocenjevanja, bo predstavljena v naslednjih Novicah.

Segrevanje ozračja in s tem povezane klimatske spremembe imenujemo »pojav tople grede«. Nekateri plini v ozračju preprečujejo toplotnemu sevanju s površine Zemlje, da bi ušlo v vesolje, podobno kot steklo na topli gredi zadržuje toploto v notranjosti. Med njimi je najpomembnejši ogljikov dioksid, ki prispeva kar polovico učinka tople grede. Najpomembnejša mehanizma, ki v naravi odstranjujeta ogljikov dioksid, sta fotosinteza in karbonatni cikel. Fotosinteza poteka v rastlinah, pri karbonatnem ciklu, ki poteka predvsem v oceanih, pa se ogljikov dioksid kemijsko pretvori v netopne karbonate, iz njih nato nastanejo karbonatne kamnine, npr. apnenec.

Z uporabo fosilnih goriv, ki pri gorenju sproščajo ogljikov dioksid, se je močno spremenil naravni mehanizem za odstranjevanje ogljikovega dioksida iz ozračja. K temu je pripomoglo tudi izsekavanje gozdov. Trenutno je koncentracija ogljikovega dioksida že za četrtno večja od naravne, v naslednjih petdesetih letih pa naj bi se podvojila.

Posledice tople grede lahko preprečimo oziroma omilimo samo tako, da zmanjšamo izpuste toplogrednih plinov, predvsem ogljikovega dioksida.

Zaradi negativnega vpliva toplogrednih plinov na okolje so okoljski ministri v lanskem letu sprejeli dogovor, da bodo vse države članice ratificirale Kjotski protokol. Temu se je pridružila tudi Slovenija in tako je državni zbor RS junija lanske leto ratificiral Kjotski protokol, ukrepom za njegovo izvajanje pa smo dodali novo uredbo o taksi zaradi obremenjevanja zraka z emisijami ogljikovega dioksida. Obveznosti Slovenije po Protokolu, pa tudi EU kot celote in večine kandidatke članic, je zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 8 % glede na leto 1986. Večina ukrepov, ki jih bo Slovenija uvedla za izvajanje obveznosti iz Protokola, so ukrepi za povečevanje energetske učinkovitosti, spodbujanje uporabe obnovljivih virov energije, prehod na goriva z manjšo vsebnostjo ogljika, povečanje deleža javnega potniškega prometa, okoljsko ustrežnejše ravnanje z odpadki, racionalnejša raba umetnih gnojil... Tudi spremembe uredbe o taksi zaradi obremenjevanja zraka z emisijami ogljikovega dioksida so ključne za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Taksa je z novo uredbo predvsem investicijsko usmerjena v realizacijo ukrepov zmanjševanja emisij ogljikovega dioksida, ukrepi pa so usklajeni s politiko državne pomoči na področju varstva okolja. Oprostitev plačevanja takse torej pomeni namenski vir financiranja ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.

Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov bo poleg izboljšanja kakovosti življenjskega okolja imelo pozitivne učinke tudi na gospodarstvo, saj bo racionalnejša raba energije povečala konkurenčnost podjetij.

SEZNAM REALIZIRANIH KORISTNIH PREDLOGOV - NOVEMBER, DECEMBER 2002

EMŠKP	NAZIV KORISTNEGA PREDLOGA - (SKI postopek)	PRIJAVA
DS - Nujno zlo - VV / PC VP		
0141/02	Podest za menjavo ventilov - oljna klet Steckel	04.11.2002
0142/02	Predelava tesnenja hidrav. cilindra za poz. vpogib hidravlike Steckel	06.11.2002
0146/02	Podesti in stopnice primarnega descalinga na Bloomingu	12.11.2002
0148/02	Hidravlični cilinder "HAGC" nastavna naprava-ogrodje Steckel	19.11.2002
DS - Tevebajski - VV / PC VP		
0149/02	Prenosna kljuka - hladni navijalec	28.11.2002
DS - Železarji-JE / PC VP		
0144/02	Prepreč.medsebojne zamenjave visoko in nizko legir. vložka pri košarah	07.11.2002
DS 21-Adjustaža JE / PC VP		
0155/02	Izdelava stopnic in varnostne ograje	16.12.2002
0156/02	Dodatno stikalo za kontrolo vitlja (spust-dvig) - takojšnji izklop	16.12.2002
DS - Odprema - PC HP		
0152/02	Dodatna tipkala za odpiranje rolo vrat - viličar HVB odprema	09.12.2002
DS 38 - PC HP		
0154/02	Prekritje rež na kanalu vstop.vozička odvijalnika linije CRNO	12.12.2002
DS Sack linija - PC PDP		
0153/02	Montaža pogona na slepo valjčnico na peskarsko lakirni liniji	11.12.2002
DS - Krojenje in logistika - PC PDP		
0145/02	Evidenca potrošnega materiala za rezalnike v PDP	08.11.2002
DS - Energetika		
0143/02	Začasni priklop 3.harmonskega filtra dinamične kompenzacije RTP-JE	06.11.2002
DS - Procesna avtomatika		
0147/02	Sprememba prekrivnega sloja na vodilih ogrodja Steckel	18.11.2002
0150/02	Vizualizacija meritev merilnika debeline DP na 2. nivoju vodenja	28.11.2002
0151/02	Sprememba tipa šob na glavah RTC hladilnega sistema	03.12.2002

ZMAGOVALCI 3i POKALA SO BILI NA EKSURZIJI V IMPOLU

Ha, pa so se ušeli. Na izlet so me povabili, ker so bili prepričani, da bom napisala, kako smo se imeli, za povrhu jim lahko naredim še nekaj fotografij in pika. In očitno so me šteli med nezaslužne. Pa je Božo napisal vse, tudi namesto mene, le da takrat tega še ni vedel. V pesmici, ki ji prilagam še nekaj nazornih fotografij je prav vse zapisano. Predlagam, da greva z Božom na izlet tudi letos. On bo igral na harmoniko in napisal pesem, jaz pa bom fotografirala. Pa še en predlog imam. Na izlet naj gre tudi najboljša delovna skupina, ki je pretežno ženskega spola - da bomo lahko še plesali. Za ta predlog (če ga bo kdo upošteval) mi bodo fantje, katerikoli delovne skupine že, zelo hvaležni in me bodo že zato vzeli s seboj.

Velja tudi obratna kombinacija!

Opremljeni z zaščitnimi čeladami pred Impolom, na skrajni desni bo marsikdo prepoznal g. Pleterskega, alfo in omego vzdrževanja v Impolu, ki nam je v preteklosti pomagal rešiti marsikatero težavo.

POTEP 30.11.2002

Dovolite prosim par besed v pozdrav,
Ker izvežban nisem jaz govornik, je glas moj trepetav,
Zato vam tale umotvor bom kar prebral.

Naš Novšak Gusti se zares ne usti,
za nas se je zelo potrudil.
Veselite se v nas vzbudil,
Karmen mu stoji ob strani,
vsega hudega ga brani,
Da se kaj ne zamegli,
pa naša Ljuba poskrbi.

Ker smo zmagovalci 3i pokala,
nas je firma na izlet poslala.
Zadnjega novembra smo se zbrali,
z avtobusom se na pot podali.

Smo delovna skupina »NUJNO ZLO«,
ah kako se sliši to grdo,
a brez nas tudi dobrega ne bi bilo.

Na izlet smo se podali,
da bi bolj ali manj znane kraje obiskali.
Odšli smo z Jesenic mimo znanih nam vasic,
zavili na štajersko smo stran,
čakal nas je pester dan.

Brž ko vodo smo odlili,
smo se v »IMPOL« napotili.
Ogledali smo si okolje, proizvodnjo, stroje,
Skratka, kako funkcionira vse to troje.

Malo smo poklepetali,
že smo se naprej podali.
Privoščili smo si kosilo,
bilo je vsega le za silo.

V bazenu smo se ohladili,
si svoje riti namočili.
Zraven se še okrepčali,
da do konca smo zdržali.

Nekateri so ga raje pili,
kot da bi se namočili.
Se vsak po svoje veseli,
kar mu duša dopusti.

Od vode smo se poslovili,
se proti domu napotili.
Ker lakota bila je le prehuda,
nas ni brigala zamuda.
Poiskali brž smo oštarijo
in ušpičili še kakšno kozlarijo.

Z nami šli so vsi veljaki,
žal nezaslužni tudi junaki.
Čeprav inovatorji smo leta,
izpademo pogosto kot teleta.

Pa kaj bi žrlji se za to,
saj bilo je vsem lepo,
Čas je, da se poslovimo,
med seboj si srečo zaželimo.

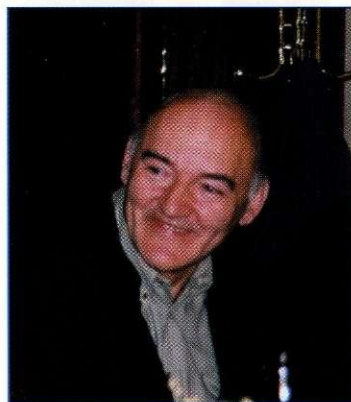
Se boter Špik bo le smejal,
če bo tole kdaj prebral;
pokomentiral bo tako:
»DRUGIČ BOLJE NAJ VSE BO!«

Če bi šli po vrsti, bi fotografija sodila bolj na konec. To je harmonikar in avtor pesmi Božo Kramar.

Bohinjci so zasedli zadnji del avtobusa. Zelo dobro so skrbeli za vzdušje.

Seboj smo vzeli tudi Janija, čeprav se je malo pred tem upokojil.

Pogled na bazene term Olimje. Kopali (bilo jih je komaj 10) so se v notranjih bazenih, zato jih na fotografiji ni videti. Ostali smo si ogledali kraj, šli na okrepčilo.

Ker bistre nimamo vsi glave,
pa vendar vedre smo narave,
radi se poveseimo,
veselja urce brž so mimo.

Še bi peli in igrali,
vendar smo močno se bali, da volitve ne bi mi prespali.
Harmoniko v kovček smo zaprli,
hitro jo domov ucvrli.

Besede spravil sem v rime, da ne bi zbrisal čas spomine.
Spomine na prijetne dni, ko smo se skupaj družili.

Besede spravil v rime te
KRAMAR BOŽO
To se ve.

Samostan Olimje - nekateri so pokukali v cerkev, drugi so se sprehodili po lepi okolici, Ivan in Franci sta pozirala, ostali pa so kupovali čokolado v čokoladnem butikcu.

Zdaj pa šalo na stran.

Ogled podjetja Impol je bil res zanimiv. Naprave za predelavo aluminija so podobne našim v vroči in hladni valjarni, le da so precej manjše.

Dobavitelj elektroopreme (Westinghouse) za našo in njihovo valjarno je bil isti, zato so strokovnjaki - predvsem vzdrževalci večkrat sodelovali pri reševanju težav v eni ali drugi tovarni. Tako prinašamo pozdrave od g. Pleterskega vsem, ki ga poznate.

Urejenost in čistoča je prisotna na vsakem koraku. Naj kot zanimivost povem, da v hladni valjarni zaraadi vpliva na površino aluminijaste pločevine ni dovoljeno niti kaditi. Zaposleni uporabljajo zaščitna sredstva. Aktivno se vključujejo v procese kontinuirnih izboljšav in spontano inventivno dejavnost. Mnoge naprave so obnovili in nekatere celo izdelali sami. Posebno impozantna je v ogromno "štanco" za izdelavo aluminijastih rondel, ki služijo za izdelavo posod, predelana odsužena stiskalnica iz STO Ravne. Za vse, ki nam je mar okolje je zanimiv primer zajemanja oljnih hlapov, ki jih po posebnem postopku utekočinijo in zbirajo v cisternah. Tako pridobljeno olje (količine niso zanemarljive) uporabijo za mazanje strojev. Čas obiska je kar prehitro minil. Vodičema in vodstvu Impola se zahvaljujemo za prijaznost.

O družbi Impol

Impol se s svojim delovanjem v metalurgiji ponaša s 175-letno tradicijo. V zadnjih desetletjih se je družba preusmerila na predelavo aluminija. Proizvodnja je razdeljena na pet segmentov: livarna, valjani izdelki, profili, folije, palice in cevi.

Nekaj števil:

Letni promet je preko 200 milijonov evrov, izdelajo in prodajo preko 80.000 ton izdelkov za najzahtevnejše kupce po vsem svetu,

Moja ocena izleta, ki ga je organiziral inovacijski oddelek kot nagrado za najbolj inovativne skupine, je, da je bil zelo, zelo dober. Vzdušje je bilo enkratno, polna mera smeha in na koncu še harmonika. Sama organizacija je bila izvedena na visoki ravni in upam, da se bom še kdaj udeležil takega izleta. Hvala organizatorjem in vsem udeležencem za prijetno preživet dan, ki mi bo še dolgo ostal v lepem spominu.

Zvone Medja

Že v mraku smo se podali na Jelenov greben. Jelenov nismo videli, zato pa so toliko bolj teknil odlični sendviči z jelenovo salamo, ki smo jih zalili z domačo kapljico.

Iz Impola odpelje mesečno skoraj 300 tovornjakov v 25 držav in k preko 400 kupcem, v njem je zaposlenih 900 delavcev, najpomembnejši trgi so Nemčija, Slovenija, Italija, ZDA, Nizozemska, Avstrija, Belgija, Madžarska, Francija in Avstralija.

V podjetju neprenehoma skrbijo za zadovoljstvo kupcev. Njihove zahteve in pričakovanja skušajo vgraditi v sistem inovacij in izboljšave procesov. Njihovi partnerji so uspešna podjetja, ki jim ne zagotavljajo le izdelkov, temveč celovito storitev po meri. S skrbno motivacijo zaposlenih želijo ustvariti razmere za ustvarjalno, inovativno in kakovostno delo ter s tem njihovo uspešnost in zadovoljstvo.

Posebne pomena je okoljska politika. Aluminijasti izdelki so si pridobili sloves izdelkov prihodnosti predvsem zaradi okolju prijazne predelave, uporabe in reciklaže. V družbi Impol se zavedajo, da pri izdelavi izdelkov iz aluminija izkoriščajo tudi naravne vire ter neposredno vplivajo na okolje, zato je sistem ravnanja z okoljem vgrajen in se razvija v vseh poslovnih procesih družbe. Njihova prizadevanja se odražajo predvsem v zmanjšanju onesnaženja potoka Bistrica, prizadevanjih za zmanjšanje emisij v ozračje, ugodnemu vplivu na globalno porabo energije, kar dosegajo z uporabo notranjega krožnega materiala in zunanjih sekundarnih virov aluminija.

Zdravje in varnost sta vrednoti, ki ju ni moč kupiti. Zagotavljata zadovoljstvo zaposlenih in širše javnosti. Prizadevajo si za zmanjšanje ravni tveganja. Pri načrtovanju novih aktivnosti bodo upoštevali takšne tehnične rešitve, ki bodo zdravju prijaznejše in za zaposlene varnejše. Sistem vodenja poklicnega zdravja in varnosti je vgrajen ter se razvija v vseh procesih družbe.

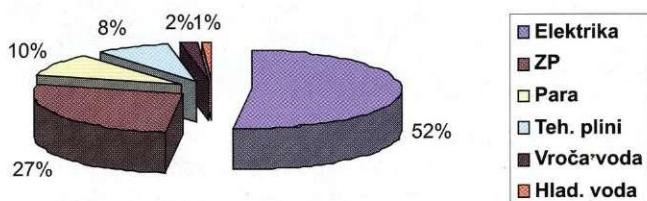
Od leta 1992 Impol deluje v skladu s standardi ISO 9001, v letu 2000 pa so pridobili tudi okoljski certifikat ISO 14001 svetovno priznane in pooblašene institucije BVQI.

Vir: Spletna stran družbe Impol

OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V LETU 2003

Za Slovenijo konec devetdesetih let prejšnjega stoletja je, med drugim, značilen tudi prehod na tržni princip delovanja gospodarstva. Odprtost trgov in prost pretok dobrin naj bi prispevala k boljšemu razporejanju virov, boljši kakovosti in nižjim cenam.

Na področju oskrbe z električno energijo je do odprtosti trga prišlo nekoliko kasneje – uradno 15. aprila 2001, dejansko pa šele s 1.1.2002. Z odprtostjo trga so dobili možnost proste izbire dobavitelja vsi porabniki s priključno močjo nad 41 kW na enem odjemnem mestu.

Strošek električne energije predstavlja dobro polovico stroška vse porabljene energije in drugih energentov v podjetju. Sledijo ji zemeljski plin, para, tehnični plini, vroča voda in hladilna voda.

Pred odprtjem trga je imel vsak odjemalec v Sloveniji le enega dobavitelja električne energije, ki je obenem opravljal tudi funkcijo prenosa oz. distribucije električne energije. Strošek porabljene električne energije je vseboval strošek energije, prenosa in vsa morebitna odstopanja. Poraba električne energije se je obračunavala po tarifnem sistemu, ki je bil uravnavan s strani države.

Z odprtjem trga električne energije postane prenos (transport) električne energije in zagotavljanje sistemskih storitev gospodarska

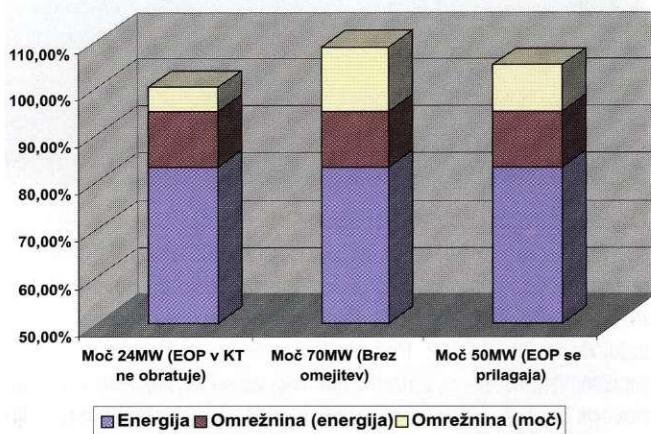
javna služba, ki svoje storitve zagotavlja vsem uporabnikom pod enakimi pogoji. Samo energijo pa porabniki kupujemo prosto pri proizvajalcih, cena zanjo pa se oblikuje skladno s tržnimi zakonitostmi in pogajalskimi sposobnostmi poslovnih partnerjev.

Tržni način prinaša tako dobre kot tudi slabe strani, zato je pomembno, da v čim večji meri (glede na dane možnosti) izkoristimo ugodnosti in čim bolj omilimo slabosti (izogniti se jim povsem ne da).

V podjetju smo podrobno proučili vse možnosti, ki nam jih trenutno nudi trg, in za oskrbo v letu 2003 izbrali dva dobavitelja. Nekaj pasovne energije smo kupili v tujini (Verbund APT, Avstrija), razliko pa nam bo dobavljala domači ponudnik Holding slovenske elektrarne (HSE). Pokrivanje odstopanj smo si zagotovili v okviru bilančne skupine HSE.

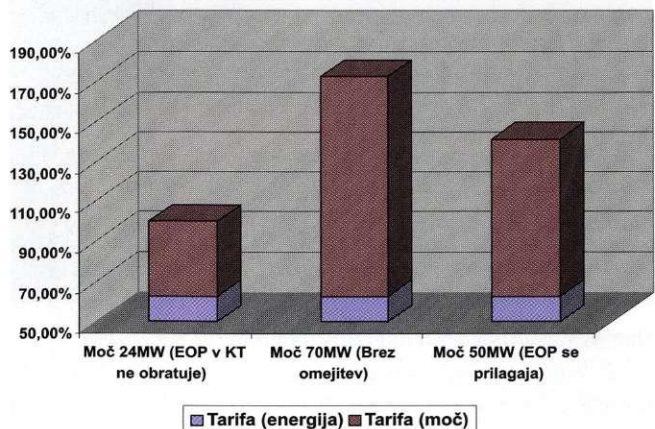
Bistvena prednost novega sistema je, da se skupni strošek na enoto električne energije (tudi če z elektroobločno pečjo - EOP obratujemo v času KT) poveča le za približno 10 %. V prejšnjem sistemu obračunavanja stroškov porabe električne energije bi to pomenilo tudi več kot 70 % povečanje stroškov na enoto. Zaradi navedenega smo se v podjetju odločili za neprekinjeno obratovanje peči, kar pomeni, da vsakodnevnih zaustavitev ob delavnikih ne bo več (od 4 do 6 ur). Samo povečanje stroškov bo manjše, kot bo na drugi strani čisti prihodek zaradi povečanja proizvodnje. Ocenjeno povečanje stroška porabe električne energije pa lahko še zmanjšamo za 3 do 4 % z omejevanjem konične moči na 50MW.

Višina stroška električne energije v letu 2003

Pred odprtjem trga bi višina stroška električne energije glede na režim obratovanja izgledala približno takole.

Višina stroška električne energije pred odprtjem trga

D. Novkovič

Dušan Novkovič je diplomirani upravni organizator. Od novembra 2002 opravlja v SŽ ACRONI, d.o.o. dela in naloge svetovalca za energetiko.

Kot gimnazijski maturant se je leta 1982 zaposlil v Železarni Jesenice TOZD Energetika. Ob delu je opravil izpite za izobraževalni program obratnega strojnega tehnika, leta 1991 pa diplomiral na Višji upravni šoli v Ljubljani – smer informatika. Po nekajletnem premoru je

izobraževanje nadaljeval na Visoki upravni šoli v Ljubljani, kjer je leta 1999 tudi diplomiral.

Od leta 1998 je v Energetiki-ŽJ, d.o.o. opravljal dela in naloge vodje informatike ter bil med drugim zadolžen tudi za obračun porabe energetskih medijev. Z odpiranjem energetskega trga je aktivno sodeloval pri prehodu na nov način zagotavljanja oskrbe z električno energijo za celotno lokacijo bivše Železame Jesenice (tudi za SŽ ACRONI).

Kot svetovalec za energetiko nadaljuje delo na področju optimalne oskrbe z energetskimi mediji, ki predstavljajo pomemben element poslovnega procesa naše družbe - v začetku predvsem električne energije, kasneje pa tudi ostalih energetskih medijev. Pri svojem delu poskuša čim bolj izkoristiti prednosti odprtega trga energetskih medijev.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil tudi vsem novim sodelavcem, ki so ga lepo sprejeli in mu vsestransko pomagajo pri njegovem delu.

NOVIČE IZ PC PREDELAVA DEBELE PLOČEVINE

V mesecu decembru smo ob nižjem obsegu proizvodnje načrtovali in začeli z izvajanjem večjega obsega rekonstrukcij in naložb. Gradbena in montažna dela se istočasno izvajajo kar na šestih različnih lokacijah, zato je za nemoten potek proizvodnje potrebno dnevno vpeljevanje organizacijskih sprememb.

Retrofit (rekonstrukcija) plazemskega rezalnika NC2

Z odstranjevanjem smo začeli 20.12.2002, sledila je obnova razalnih banj in tekalnih tračnic. Zamanjavo celotne elektronike, rezalnega dela in numeričnega krmiljenja bo izvedlo hčerinsko podjetje Messer Griesheima, MGM do 10.2.2003. Isto podjetje bo 16.1.2003 začelo tudi z retrofitom rezalnika NC1. Vrednost retrofita obeh rezalnikov znaša 280.000 EUR. Rezalnika bosta po retrofitu omogočala načrtovano povečanje proizvodnje - predvsem krojene pločevine.

Obnova stropa kalilne peči Ebner

Podiranje stropa se je začelo 16.12.2002 Podjetje VIGO je izvedlo novo konstrukcijo stropa, podjetja Bosio pa novo izolacijo in izboljšano vpetje grelnih teles. Rekonstrukcija stropa je bila zaključena 28.12.2002. Peč med obratovanjem že izkazuje boljši toplotni izkoristek in zmanjšanje nepredvidenih zastojev zaradi novega boljšega načina vpetja grelnih teles. Vrednost rekonstrukcije stropa je znašala 30.000 EUR.

Namestitev obračalnih naprav v hali B in C

Z izkopi temeljev za obe obračalni napravi (delo je opravilo podjetje Kobram) so začeli 18.12.2002. Sledilo bo končno betoniranje že pripravljenih elementov obračalnih naprav. Zagon

obeh obračalnih naprav v hali B in C je predviden v januarju, izvajalec projekta pa je podjetje Pilaster. Obračalni napravi bosta omogočali varen pregled in sanacijo plošč. S tem bo odpravljen tudi hrup in tresljaji, ki nastajajo pri dosedanem načinu obračanju. Vrednost projekta obeh obračalnih naprav znaša 122.000 EUR.

Prizidek odpremnim prostorom

Gradnja prizidka, ki jo izvaja podjetje Kobram, se je začela že konec novembra. Vrednost naložbe znaša 82.000 EUR, dela pa naj bi se zaključila v januarju. Novi prostori bodo omogočali boljši nadzor nad postopkom odpreme, boljše delovne razmere odpremnega oddelka, urejena pa bo tudi čakalnica in sanitarni prostori za voznike, ki čakajo na natovarjanje.

Obnova voza peči LOI

Zakladalni voz plinske žarilne peči LOI ni bil obnovljen vse od postavitve peči l. 1985. Odpadanje in drobljenje izolacijskega materiala je že onemogočalo ustrezno zakladanje vložka in povzročalo poškodbe na konstrukciji voza. Obnova voza v vrednosti 40.000 EUR je bila zaupana podjetju VIGO in bo zaključena sredi januarja 2003.

Robert Prešern

NAPRAVA ZA RETARDACIJO LUŽINE PRED KONČNIM PREVZEMOM

Nerjavne plošče se pri postopku luženja lužijo v vodni raztopini fluorovodikove in dušikove kisline, ki se z vnašanjem kovinskih primesi, predvsem železa, časoma izrablja.

Naprava za retardacijo na principu ionske izmenjave ločuje anorganske kisline od njihovih soli in v bistvu obnavlja že izrabljeno lužino. Naprava predstavlja velik napredek v postopku luženja nerjavne debele pločevine, ne samo iz ekonomskega, temveč predvsem z okolje varstvenega vidika.

Izvedba del je bila konec avgusta 2002 zaupana GAL d.o.o., z uporabo najmodernejših tehnologij kanadskega podjetja ECO-TEC. Za uspešno delovanje naprave je bilo predhodno potrebno zagotoviti ustrezne pogoje, od dodatnega čiščenja vstopnih voda, zraka, do dodatnega ogrevanja in postavitve lovilnega bazena.

Sama naprava s svojo lokacijo omogoča kontinuirano retardiranje lužine iz obeh obstoječih lužilnih banj, zmogljivost naprave pa zadošča tudi podvojeni proizvodnji nerjavnih debelih plošč.

Izvedba projekta je potekala brez motenj in naprava je začela s testnim obratovanjem že sredi decembra 2002, mesec dni pred pogodbenim rokom. Analiza petdnevnega neprekinjenega obratovanja pa je pokazala celo bistveno boljše rezultate od pričakovanih.

Skupna naložba v višini 33,4 milijone tolarjev se bo povrnila najkasneje v 18. mesecih, predvsem na račun izločitve stroškov predelave izrabljene lužine, ki so jo opravljali zunanji izvajalci in zaradi bistvenega zmanjšanja nabave novih kislin.

Robert Prešern

NEKAJ PROIZVODNIH DOSEŽKOV VROČE VALJARNE

V preteklem letu so proizvodni rezultati vroče valjarne, kljub težavam, ki so količinsko omejevale proizvodnjo, izredno dobri. V primerjavi z letom 2001 je bilo izdelano kar 15.000 ton več polproizvodov kar je okroglo 288.000 ton toplo valjanih kolobarjev in debele pločevine.

Največji napredek je bil dosežen pri proizvodnji nerjavnih vrst jekel, ki so tehnološko izredno zahtevna. Proizvodnja se je z 58.000 ton v letu 2001 povečala za dobrih 24 odstotnih točk ali za 14.000 ton. Operativni načrt skupne proizvodnje je bil dosežen nekoliko manj kot 100 %, gospodarski načrt pa presežen za 5,2 % ali za 14.250 ton polproizvodov.

Ob koncu lanskega leta in začetku letošnjega je bilo na posameznih izmenah zabeleženih kar nekaj izjemnih rezultatov.

21. decembra 2002 je druga dnina zvaljala največjo količino nerjavne debele pločevine do sedaj, in sicer 653 ton ali 113 slabov. S tem je bil popravljen rekord tretje dne (24. avgusta 2002 so zvaljali 618 ton ali 111 slabov).

Četrtega januarja je dnina tri prevajala 100 slabov v trakove, kar do sedaj še nobeni ni uspelo.

Ista izmena je 11. januarja letos prevajala 130 slabov v debelo pločevino, s čimer so popravili rekord druge izmene iz prejšnjega dne, ko je bilo predelanih 123 slabov.

Vsem delavcem omenjenih dnin, čestitamo za njihove uspehe in želimo v prihodnje še boljših rezultatov.

Branko Strmole

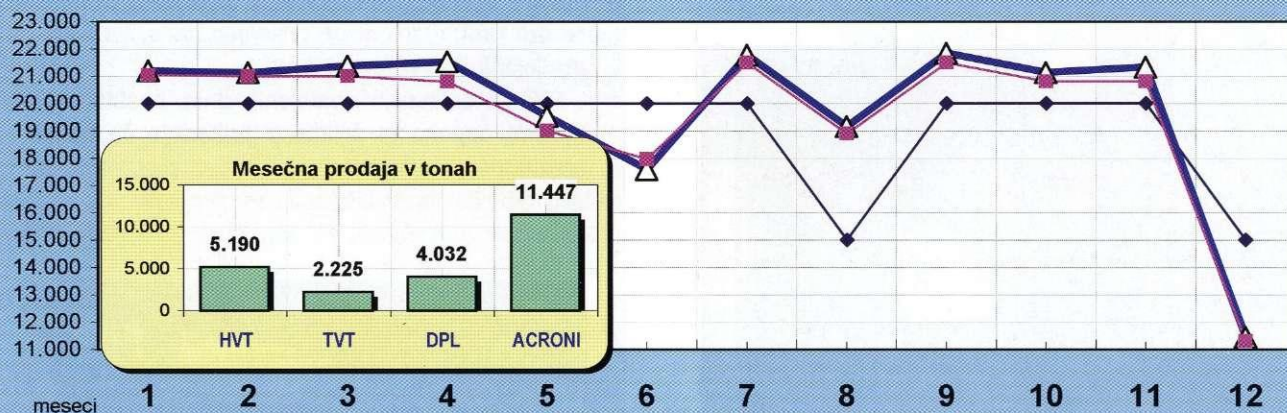

POSLOVANJE V DECEMBRU

	NERJAVNA JEKLA			JEKLA ZA ELEKTROPLOČEVINO						MALOGLJ. in NAVAD. KON. JEK.			KON.LEGIR. in JEKLA za POBOLJ.			SKUPAJ		
	realiz.		plan ton	realiz.		plan ton	realiz.		plan ton	realiz.		plan ton	realiz.		plan ton	realiz.		plan ton
	ton	%		ton	%		ton	%		ton	%		ton	%		ton	%	
JEKLARNA , PROGA																		
JEKLARNA	5.687	5.600	102	4.839	5.900	82	2.608	3.000	87	9.847	7.200	137	2.546	2.300	111	25.528	24.000	106
VALJARNA	4.730	5.100	93	4.588	5.100	90	2.345	2.200	107	7.826	5.800	135	2.267	2.100	108	21.756	20.300	107
IZDELKI ...PROIZVODNJA																		
HVT	1.304	1.300	100	4.400	4.300	102	1.740	2.100	83	530	300	177	734	700	105	8.709	8.700	100
TVT	930	800	116	99	100					2.171	2.500	87	607	400	152	3.807	3.800	100
DPL	1.708	1.700	100							2.941	2.900	101	602	600	100	5.250	5.200	101
ACRONI	3.942	3.800	104	4.499	4.400	102	1.740	2.100	83	5.642	5.700	99	1.943	1.700	114	17.766	17.700	100
IZDELKI ...ODPREMA v tonah																		
HVT	435	800	54	2.813	3.070	92	1.196	1.330	90	549	200	274	218	500	44	5.190	5.900	88
TVT	359	600	60	99	100					1.647	1.000	165	120	200	60	2.225	1.900	117
DPL	1.085	1.000	108							2.819	2.100	134	129	400	32	4.032	3.500	115
ACRONI	1.879	2.400	78	2.913	3.170	92	1.196	1.330	90	5.015	3.300	152	467	1.100	42	11.447	11.300	101
IZDELKI ...ODPREMA v EUR x 1000																		
HVT	845	1.465	58	1.359	1.342	101	504	549	92	237	84	283	137	296	46	3.236	4.081	79
TVT	443	832	53	36	36					495	299	166	51	82	61	1.024	1.249	82
DPL	1.867	1.783	105							954	705	135	87	222	39	2.872	2.710	106
ACRONI	3.155	4.080	77	1.394	1.378	101	504	549	92	1.687	1.087	155	274	600	46	7.171	8.040	89

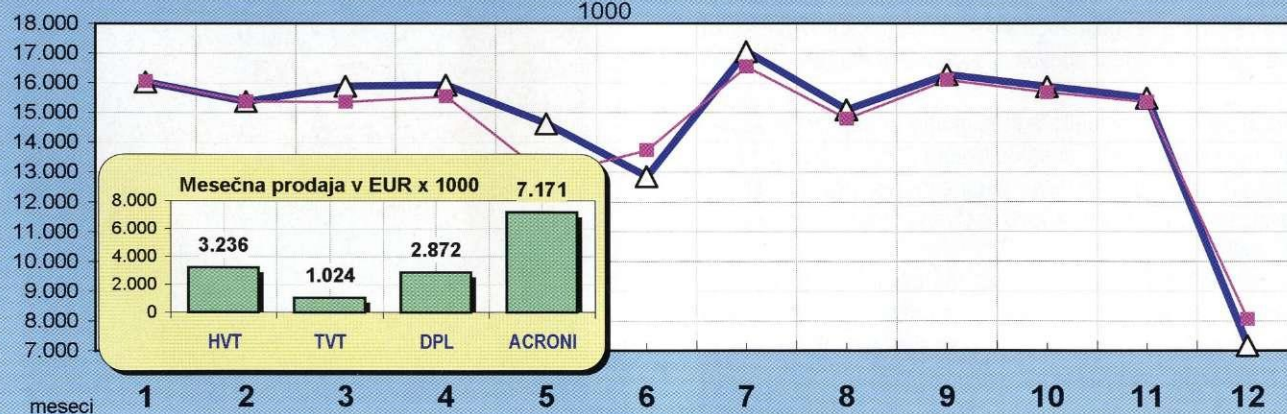
DOSEGANJE ODPREME ACRONI V PRIMERJAVI Z NAČRTOM

v tonah

DOSEGANJE ODPREME ACRONI V PRIMERJAVI Z OPER. PLANOM

v EUR x 1000

PROIZVODNJA V LETU 2002

Leto 2002 lahko ocenimo kot uspešno. Uspeli smo preseči načrtovano proizvodnjo in zagotoviti nekajletni trend povečanja obsega proizvodnje. Izdelali smo za 6,4 odstotka več končnih izdelkov kot predhodno leto. Zelo pomemben je tudi pozitiven premik v proizvodnem asortimanu, zlasti v povečanju deleža nerjavnih jekel. Za trg smo izdelali skupno 60.765 ton nerjavnih plošč in trakov, kar je za 24,2 odstotka več kot predhodno leto.

Ta zahteven proizvodni program je zahteval v **Jeklarni** velike napore, kajti izdelava nerjavnih jekel zahteva trikrat več časa. Kljub temu je bila presežena proizvodnja 300.000 ton dobrih slabov. Pospešeno pripravljamo projekt modernizacije vakumske naprave, s katerim bomo odpravili ozko grlo pri proizvodnji nerjavnih jekel. V **Vroči valjarni** smo uspešno nadoknadili 33 dnevni izpad proizvodnje toplo valjanih trakov na ogrodju Štekel zaradi okvare satorja pogonskega motorja glavne generatorske grupe ter izdelali 5,5 odstotka več vroče valjanih kolobarjev in plošč kot leta 2001.

V **Profitnem centru Predelava debele pločevine** je znašala proizvodnja na ravni lanskega leta in gospodarskega načrta, to je 83.149 ton. Pomembno je, da smo izdelali kar 31.565 ton nerjavnih pločevin in s tem presegli za 24,7 odstotka gospodarski načrt na najdonosnejšem programu. Motnje v proizvodnji so bile predvsem zaradi neenakomernega dohoda vložka, kakovostne problematike vložka nerjavne pločevine in zaradi tega potrebnih dodatnih dodelav. Na rezultate proizvodnje je vplivalo tudi slabo stanje kalilne peči Ebner, zato je bila v tem letu popolnoma obnovljena, saj je s proizvodnjo cca 1.000 ton nerjavne pločevine mesečno postala zelo pomemben agregat v PC PDP. V oddelku OTOP smo začeli v začetku leta s proizvodnjo na novem sodobnem rezalniku. V načrtu imamo tudi popolno obnovev ostalih rezalnikov (NC2 in NC3).

V **Profitnem centru Hladna predelava** je bila skupna proizvodnja hladno valjanih trakov nižja tako od lanskega leta kot od predvidene proizvodnje z gospodarskim načrtom. Vzroka za navedeno odstopanje sta dva. Zaradi okvare motorja na šteklu ni bilo ustrezne preskrbe z vložkom, prav tako pa nismo imeli načrtovanih naročil za polgotove elektro pločevine. Ta izpad smo delno nadomestili z višjo proizvodnjo visoko ogljičnih jekel, vendar so storilnosti pri izdelkih iz teh jekel bistveno nižje. Popolnoma drugačna slika pa je pri proizvodnji toplo valjanih trakov, kjer je bila dosežena proizvodnja za 39 odstotkov višja od lanskega leta in kar za 47 odstotkov višja od načrtovane. Povečan obseg proizvodnje se je začel v drugi polovici leta, in to predvsem pri trakovih iz maloogljčnih jekel. Za doseganje navedenih rezultatov je bilo potrebno usposobiti dodatno izmeno na liniji Bronx.

Tehnični direktor
Branko Banko, univ.dipl.inž.

PRAZNOVALI SMO PRVO OKROGLO OBLETNICO

Že cel december je bilo v hiši živahno zaradi bližajočega se praznovanja. Priprave so stekle, 19. december se je bližal z neverjetno naglico. Hiša je dobivala vsak dan bolj praznično podobo. V četrtek zjutraj je bilo vse nared. Začelo se je z novinarsko konferenco, kjer je glavni direktor predstavil dosežke družbe, rezultate poslovanja v lanskem letu ter pomembne projekte - naložbe, ki smo jih zaključili v desetletnem obdobju. Med njimi so tudi ekološki projekti, za katere smo porabili 2.267.624 EUR, od tega 2.110.884 za rekonstrukcijo odpraševalne naprave v jeklarni. Naj za primerjavo navedemo, da smo v letih od 1998 do vključno 2001 za ekološke projekte porabili 1.155.819 EUR. V uspeh je vloženega veliko truda in tudi odrekanja vseh zaposlenih v družbi.

V gradivu za novinarje je zapisano:

"Podjetje SŽ Acroni, d.o.o. je največji slovenski proizvajalec jekla, specializirano za proizvodnjo ploščatih jeklenih izdelkov iz nerjavnih, konstrukcijskih jekel in jekel za elektroplačevine, ki ustrezajo najvišjim kakovostim globalnega tržišča.

Acroni pa ni samo proizvajalec jekla, je predvsem povezana skupina zaposlenih, ki s svojim trdom in znanjem zagotavljajo razvoj slovenskega jeklarstva in seveda tudi lokalnega okolja, v katerem deluje. Desetletje je sorazmerno kratko obdobje, še posebej, če si lahko pripiše tako pomembne kakovostne spremembe v proizvodnji, prihodkih, skrbi za okolje in ljudi. Je pa to kratko desetletje eno najpomembnejših v dolgi tradiciji pridobivanja železa in jekla v jeseniški dolini in okolici. Acroni pa so še vedno ljudje, ki v srcu nosijo to dolgoletno navezanost na jeklarstvo in povezujejo izkušnje in znanje ter v sebi čutijo pripadnost podjetju."

Visoki gostje v družbi glavnega direktorja med prireditvijo v Jeklarni.

Dr. Prešeren je v svojem govoru poudaril pomembnost investiranja v Acronijo.

Na vprašanja novinarjev so odgovarjali prvi moške Acronija (od leve proti desni) namestnik glavnega direktorja Ljubo Osovnikar, glavni direktor dr. Vasilij Prešern ter tehnični direktor Branko Banko.

Besede, ki povedo vse, a hkrati pomenijo pohvalo in obvezo za prihodnost.

Slovesnosti ob zagonu novega pečnega transformatorja in obnovljene odpraševalne naprave so se udeležili pomembni gostje z državne in občinske uprave, uprave Slovenskih železarn ter poslovni partnerji iz Slovenije in tujine.

Nenavadno prizorišče prireditve v jeklarni se jim bo prav gotovo vtisnilo v spomin. Po krajšem kulturnem programu, ki so ga odlično izvedli povezovalci Borut Verovšek in nonet Vasovalci, je

Zbrane je nagovoril tudi g. Janez Trček, predsednik nadzornega odbora Slovenskih železarn.

sledil govor glavnega direktorja dr. Vasilija Prešerna. Pred uradnim zagonom pa je zbrane pozdravil in nagovoril državni sekretar in predsednik nadzornega odbora Slovenskih železarn, g. Janez Trček.

Potem je napočil slovesen trenutek. Povezovalci so zaprosili g. Janeza Trčka, naj vklopi in s tem simbolično preda namenu pečni transformator. V komandnem prostoru elektroobločne peči so bili

Izbrani gostje so se napotili v komandni prostor peči.

priča slovesnemu trenutku poleg že omenjenega gospoda še Tibor Šimonka, predsednik Uprave Slovenskih železarn; Jožko Čuk, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije; prof. dr. Vasilij Prešern, glavni direktor Acronija; Ljubo Osovnikar, namestnik glavnega direktorja; Branko Banko, tehnični direktor, Mānfred

Slovesen trenutek ob zagonu novega pečnega transformatorja.

Bück, BSE; Ian Bright AAF, Janez Pikon, vodja projekta za rekonstrukcijo odpraševalne naprave in Martin Brumat, vodja projekta za zamenjavo pečnega transformatorja.

V peči je zažarelo, iskre so zaplesale, slavje pa se je nadaljevalo s podelitvijo okoljskega certifikata ISO 14001 v jedilnici upravne stavbe.

Mag. Jožko Čuk, ki je certifikat slovesno podelil glavnemu direktorju, je v svojem govoru poudaril, kako pomembna je skrb za ohranjanje čistega in zdravega okolja, tako za zaposlene kot širšo skupnost. Certifikat pomeni za podjetje veliko obveznost, saj ga je

bilo težko pridobiti, še težje pa ga bo ohraniti. Standardi na tem področju so zelo visoki in usklajeni z evropsko zakonodajo. Pohvalil je Acroni kot eno izmed redkih podjetij v Sloveniji s tem certifikatom. Najbrž ni nepomembno tudi to, da je v registrih Gospodarske zbornice Acroni zapisan ne le kot proizvajalec jekla, temveč tudi kot pokrovitelj mnogih športnih in kulturnih prireditev ter darovalec mnogim ustanovam in društvom na območju jeseniške občine. Vse to kaže na tesno povezanost podjetja s krajem in je zagotovilo za uspešno ter strpno obojestransko sodelovanje.

Prireditev so z ubrano pesmijo zaključili Vasovalci.

Gostje so še zadnjič prisluhnili ubranemu petju "Vasovalcev". Ob tej priložnosti pa so si lahko ogledali tudi razstavljene fotografije našega sodelavca Janija Novaka, kandidata za mojstra fotografije pri Fotografski zvezi Slovenije ter odličnika pri mednarodni fotografski zvezi.

Prireditev se je zaključila s pogostitvijo in klepetom. Dopolnili smo jo s priložnostno publikacijo, ki je izšla prejšnji mesec namesto naših Novic. Zagnani, da bi delo opravili čim bolje, smo pozabili napisati, da smo besedila in fotografije zbrali ter uredili člani uredniškega odbora Novic.

Nič ne bomo pretiravali, če se pohvalimo, da smo celotno prireditev speljali zelo dobro. Tudi s tem smo dokazali, da za nas ni noben izziv pretežak, ter da se v tolikšnem številu zaposlenih skrivajo talenti neslutnih razsežnosti, le odkriti jih je treba ter jim dati priložnost.

Lilijana Markež

ANKETA

Kako so naključno izbrani ocenili 10-letno poslovanje Acronija?

Brane Cerkovnik, PC Vroča pred.

Nekaj napredka je opaziti. Lahko bi bilo še boljše. Pohvalimo se radi, da nam gre dobro, a plače se niso kaj dosti spremenile. Še vedno so prenizke v primerjavi z drugimi.

Stevo Beslač, PC Hladna pred.

Ne vem, če se je kaj spremenilo, razen delovnih mest, ki so nekoliko bolj urejena. Bolj malo smo občutili, da gre podjetju dobro. Za obletnico nismo dobili nič. Tudi plače so slabe. Izplačane so po kolektivni pogodbi, vendar glede na cene v trgovinah še vedno prenizke.

Sonja Cuznar, PC Hladna pred.

Menim, da se je v desetletnem obdobju veliko spremenilo na bolje, predvsem v zadnjih štirih letih. Delavci res kritizirajo plače in posredno sindikate. Marsikdo od njih ne ve, da so plače 103 % glede na panožno kolektivno pogodbo. Res pa je, da cene hitreje rastejo kot plače, predvsem tistim artiklom, ki so življenjskega pomena. Ti so se podražili precej več, kot znaša faktor inflacije za usklajevanje plač.

Jože Gregorc, PC Vroča pred.

Veliko se je spremenilo. Spremenil se je način valjanja iz bram na slabe. Veliko je bilo kadrovske spremembe. Sodelavci so se upokojili, prišli so novi. Delovni pogoji so se zelo izboljšali. Glede na poslovanje podjetja bi bile lahko tudi plače boljše.

Vinko Skumavc, PC Hladna pred.

Boljše je, a bi bilo lahko še boljše. Še so rezerve – a v proizvodnji jih nimamo več. Predvsem delalo bi se lahko boljše.

Peter Finžgar, Tehnične storitve

Veliko se je izboljšalo na področju našega dela, zlasti v zadnjih petih letih. Več je rezervnih delov, ki jih ni več tako težko dobiti, kot pred leti, ko smo imeli finančne težave. Pripomniti pa moram, da so težave še vedno prisotne in to pri drobnih stvareh, kot je na primer potrošni material, ki ne stane veliko in ga resnično ne trošimo po nepotrebnem. Pritiski na delavce so vedno večji, kar je prav, vendar red mora biti. Odnos do dela je boljši, veliko reda so naredile registrirane ure za prisotnost na delu, urejeno je čiščenje delovnih oblek, s čimer smo zelo zadovoljni. Tudi delovni pogoji so se v določeni meri spremenili, le tisto (plače), zaradi česar hodimo v službo, napreduje prepočasi.

Janko Gašperin, Tehnična kontrola

Zadovoljen sem, ker se je plača precej popravila glede na kupno moč. Spremenilo se je veliko, lahko pa bi se spremenilo še marsikaj. Glede na ustvarjeno proizvodnjo bi bilo lahko še boljše.

Milan Mrak, PC Hladna pred.

Bilo je veliko vzponov, pa tudi padcev. Včasih se kar čez noč zgodi, kot da ne znamo več načrtovati dela. Veliko bo še treba izboljšati, če bomo hoteli biti konkurenčno podjetje.

Darko Gregorič, PC Hladna pred.

Kljub temu, da se je v desetih letih precej spremenilo, še vedno naredimo premalo kakovostnih izdelkov. Tudi odnos do dela, ki se mi zdi zelo pomemben faktor, ni dosti boljši. Še vedno je treba večini odrediti, kaj naj naredi in kako; »s prstom pokazati«, kot temu rečemo. Premalo je samoiniciativnosti med zaposlenimi. Lahko bi že sedaj delali tako, kot radi rečemo, da bo treba, ko bo prišel lastnik. V obratu so še možnosti povečanja proizvodnje, tako količinsko kot kakovostno. Načrti se že pripravljajo.

L.M.

KADROVSKA GIBANJA

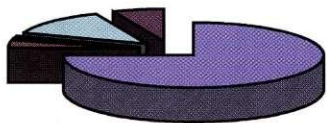
ODSOTNOST

V decembru 2002 je bila odsotnost z dela za odstotek manjša kot istega meseca v letu 2001. Nekaj več je bilo odsotnosti zaradi

Redni dopust 13,33%
Ostala odsotnost 6,38%
Nesreče pri delu 1,31%

Bolezen 3,96%

Prisotnost 75,02%

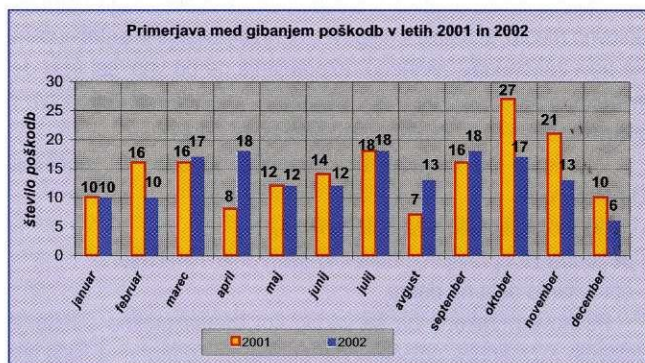
bolezni, manj zaradi poškodb pri delu, pa tudi rednih letnih dopustov je bilo za skoraj odstotek manj kot decembra 2001.

Ivanka MAVRI

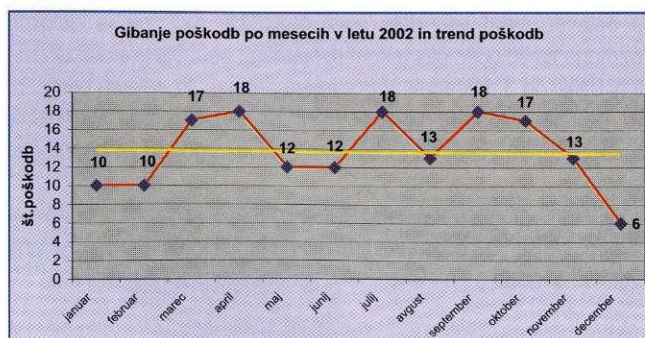
GIBANJE POŠKODB PRI DELU V LETU 2002

V letu 2002 se je v družbi Acroni d.o.o. pripetilo **163 poškodb pri delu**, ki so imele za posledico poškodbo zaposlenih, in pa **9 poškodb na poti**. Poškodovani so bili zaradi posledic teh poškodb odsotni z dela **4574 delovnih dni**, kar je **28 dni na poškodbo**.

V letu 2002 se je pripetilo **11 poškodb manj** kot v primerjavi z letom 2001.

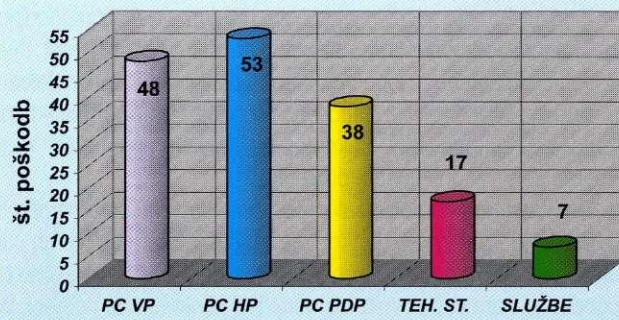

Največje število poškodb v letu 2002 je bilo aprila, julija in septembra (po 18), najmanj pa v mesecu decembru.

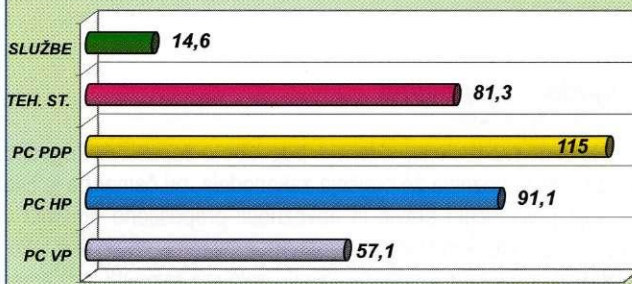
Graf prikazuje število poškodb v letu 2002 s trendno črto.

ŠTEVILO POŠKODB PO ENOTAH v letu 2002

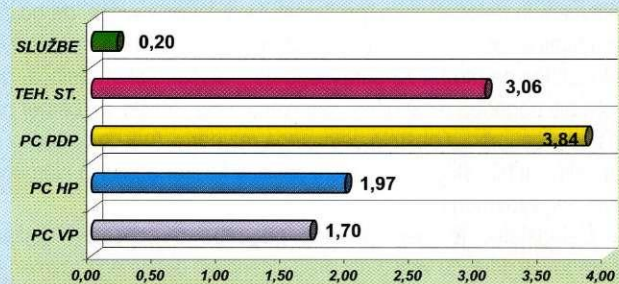

Graf kaže največje število poškodb v sektorju PC HP, sledi PC VP, PC PDP in tehnične storitve ter službe.

POGOSTOST-F2 v letu 2002 (število poškodb/milijon proizvodnih ur)

RESNOST POŠKODB-G1 v letu 2002 (izgubljenih. dni /1000 proizvodnih dni)

Največja pogostost v letu 2002 je bila v PC PDP, nato sledi PC HP, tehnične storitve in PC VP ter službe. Resnost je bila tudi največja v PC PDP, le da sledijo tehnične storitve, PC HP in PC VP ter službe.

Sabina Škrjanc

Menjava žerjavnih koles visoko pod stropom vroče valjarne.

NOVOSTI V DELOVNIH RAZMERJIH (1)

Z letom 2003 je začela veljati nova delovnopravna zakonodaja. Novi zakon podrobno ureja individualna delovna razmerja, torej razmerja, ki nastanejo neposredno med delavcem in delodajalcem na temelju pogodbe o zaposlitvi, medtem ko bo kolektivna razmerja urejal posebni Zakon o kolektivnih pogodbah, ki je trenutno še v zakonodajnem postopku.

Na tem mestu bomo poskušali predstaviti temeljne spremembe in novosti, ki jih novi zakon prinaša. Ena bistvenih in najpomembnejših novosti, ki jih uvaja nov zakon, je, kot pravimo t.i. pogodbeni narava delovnih razmerij. Kaj konkretno to pomeni, bo predstavljeno v nadaljevanju, v poglavju o pogodbi o zaposlitvi. Nadalje sta pomembni novosti novega zakona tudi institut spremembe delodajalca in pravice delavcev v teh primerih, ter institut odpovedi pogodbe. Zakon še ločuje delovni čas in efektivni delovni čas, spremenjene so določbe o trajanju dopusta, minimalnem dopustu, pripravnstvu, disciplinski odgovornosti. V nadaljevanju bodo vse spremembe in novosti podrobneje predstavljene.

Pogodba o zaposlitvi

Delovno razmerje se sklene s pogodbo o zaposlitvi. Pogodbo o zaposlitvi je poznala že prejšnja zakonodaja, pri čemer pa je bilo urejanje posamičnih pravic in obveznosti prepuščeno urejanju v splošnih aktih ter kolektivnih pogodbah. Zdaj temu ne bo več tako, saj zakon poudarja pogodbeno naravo delovnih razmerij, pri čemer se glede vseh vprašanj, ki niso urejena v Zakonu o delovnih razmerjih ali v pogodbi o zaposlitvi, uporabljajo določila civilnega prava. Delovno razmerje bo torej pogodbeno razmerje med delavcem in delodajalcem, pri čemer se delavec zaveže, da bo za delodajalca opravljal delo, navedeno v pogodbi o zaposlitvi, delodajalec pa mu bo za opravljeno delo plačal. Zakon določa, da mora biti pogodba o zaposlitvi sklenjena v pisni obliki, pri čemer pa obstoji presumpcija obstoja delovnega razmerja, tudi če pogodba o zaposlitvi ni bila sklenjena v pisni obliki, v kolikor obstojijo elementi delovnega razmerja.

Delodajalec je pisni predlog pogodbe o zaposlitvi dolžan posredovati delavcu vsaj 3 dni pred sklenitvijo delovnega razmerja. Zakon še vedno predvideva javno objavo delovnih mest, s taksativno določenimi izjemami. Izrecno je poudarjena dolžnost delodajalca po enakem obravnavanju prosilcev, ne glede na spol.

Obvezne sestavine pogodbe o zaposlitvi so:

- podatki o pogodbenih strankah,
- datum nastopa dela,
- naziv delovnega mesta oz. podatki o vrsti dela, za katero se sklepa delovno razmerje, s kratkim opisom dela, ki ga mora delavec opravljati po pogodbi o zaposlitvi,
- kraj opravljanja dela,
- čas trajanja delovnega razmerja in določilo o načinu izrabe letnega dopusta, če je pogodba o zaposlitvi sklenjena za določen čas,
- določilo, ali gre za delovno razmerje s polnim delovnim časom ali z delovnim časom, krajšim od polnega,
- določilo o dnevnem ali tedenskem rednem delovnem času in razporeditvi delovnega časa,
- določilo o znesku osnovne plače delavca, ki mu pripada, in o morebitnih drugih plačilih,

- določilo o drugih sestavinah plače delavca, o plačilnem obdobju, plačilnem dnevu in načinu izplačevanja plače,
- določilo o letnem dopustu oz. načinu določanja letnega dopusta,
- dolžina odpovednih rokov,
- navedba kolektivnih pogodb, ki zavezujejo delodajalec, oz. splošnih aktov delodajalca, ki določajo pogoje dela delavca,
- druge pravice in obveznosti delavca.

Nášeto predstavlja minimum pravic in obveznosti, ki morajo biti urejene s pogodbo o zaposlitvi. Zakon izrecno določa, da pogodba o zaposlitvi v naslednjih primerih lahko odkazuje na ureditev v kolektivni pogodbi ali drugih splošnih aktih podjetja:

- določilo o dnevnem ali tedenskem rednem delovnem času in razporeditvi delovnega časa,
- določilo o drugih sestavinah plače delavca, o plačilnem obdobju, plačilnem dnevu in načinu izplačevanja plače,
- določilo o letnem dopustu oz. načinu določanja letnega dopusta,
- dolžina odpovednih rokov.

Spremembo pogodbe o zaposlitvi ali sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi lahko predlaga katerakoli stranka. Pogodba se spremeni oziroma nova pogodba velja po načelih civilnega prava samo v primeru, da se s spremembo ali sklenitvijo nove pogodbe strinjata obe stranki. Sprememba pogodbe je nujna v naslednjih primerih, če se spreminja:

- naziv delovnega mesta oz. podatki o vrsti dela, za katero se sklepa delovno razmerje, s kratkim opisom dela, ki ga mora delavec opravljati po pogodbi o zaposlitvi,
- čas trajanja delovnega razmerja in določilo o načinu izrabe letnega dopusta, če je pogodba o zaposlitvi sklenjena za določen čas,
- določilo, ali gre za delovno razmerje s polnim delovnim časom ali z delovnim časom, krajšim od polnega.

To pomeni pomembno odstopanje od dosedanje ureditve, ko je delodajalec delavca lahko prerazporedil na vsako drugo ustrezno delovno mesto, ki ustreza njegovi izobrazbi, znanju in zmožnostim. Po novi zakonodaji takšnega razporejanja ne bo več, saj opis del in nalog predstavlja bistveno sestavino pogodbe o zaposlitvi in sprememba le-tega zahteva sklenitev nove pogodbe.

V zakonu so urejene tudi posebne pogodbe o zaposlitvi. Omeniti velja:

- pogodbo o zaposlitvi za določen čas,
- pogodba o opravljanje dela s krajšim delovnim časom,
- opravljanje dela na domu.

Po novem zakonu bo še vedno kot izjema možno sklepanje delovnih razmerij za določen čas, pri čemer bo moral ob sklenitvi obstajati eden izmed v zakonu taksativno naštetih razlogov. Vendar pa delodajalec ne sme skleniti ene ali več zaporednih pogodb o zaposlitvi za določen čas z istim delavcem za isto delo, katerih neprekinjen čas trajanja bi bil daljši kot dve leti. Šteje se, da je delavec delal isto delo brez prekinitve tudi, če je delovno razmerje za določen čas tekom dveletnega obdobja prekinil za čas, ki ni daljši od 3 mesecev. V gorenjem primeru oz. v vseh primerih, ko je bila pogodba o zaposlitvi za določen čas sklenjena nezakonito, se šteje, da je delavec sklenil pogodbo za nedoločen čas.

Zakon omogoča tudi sklenitev delovnega razmerja z delovnim časom, krajšim od polnega, delavec pa lahko v tem primeru sklene tudi več pogodb o zaposlitvi, tako da doseže polni delovni čas.

Nadaljevanje prihodnjič

Petra Filipič Špiler

JUBILANTI DELA

NOVEMBER

20 LET:

ČERNE JANEZ	PC VROČA PRED.
JEKLAR MARKO	PC VROČA PRED.
GRBIČ HASAN	PC HLAD. PRED.
PIHLER MIRAN	PC PDP
AILIŠIČ SEAD	TEHNIČ. KONTR.
ČRV PETRA	TEHNIČ. KONTR.
ČATAK SEAD	NABAVA
ČEH MOJCA	PRODAJA
IMŠIROVIČ SUZANA	KADROVSKI SEKT.

30 LET:

HRVAČANIN MIODRAG	PC VROČA PRED.
PUKŠIČ ALOJZ	PC VROČA PRED.
STARE VOJKO	PC VROČA PRED.
ŠEČKANOVIC HUSEIN	PC VROČA PRED.
ZALOKAR JANKO	PC VROČA PRED.
BERCE FRANC	PC HLADNA PRED.
SRPČIČ PETER	PC HLADNA PRED.

DECEMBER

10 LET:

JASNIČ BLAŽ	PC HLAD.PRED.
AMBROŽIČ BOŠTJAN	TEHNIČ.KONTR.

20 LET:

BABNIK BOJAN	PC VP JEKLARNA
LEBAR IGOR	PC HLAD.PRED.
BRUN MARTA	PRODAJA

30 LET:

JOVANOV NIKOLČO	PC VP JEKLARNA
KOTNIK PAVEL	PC VP JEKLARNA
PAŠIČ ASIM	PC HLAD.PRED.
ZOBIČ SEMIJAL	PC HLAD.PRED.
ŠEPIC PETER	PC PDP
TURKUŠIČ ALIJA	PC PDP
VOGELNIK MARCEL	TEHNIČ.STOR.
HRIBAR KLEMEN	UPRAVA

Iskrene čestitke!

ZAKLJUČENI PROJEKTI

POSODOBITEV SUŠILNO OGREVNIM MEST ZA PONOVC V JEKLARNI

Vizija projekta nas je vodila v doseganje pravilnega in natančnega režima ogrevanja ponovc za tekoče jeklo, z optimalno izrabo zemeljskega plina.

S to naložbo smo v jeklarni pridobili dve novi sušilni mesti za livne ponovce, eno sušilno mesto za vmesne ponovce in vsa sušilna ter ogrevalna mesta opremili z merilno-regulacijsko opremo za programirano vodenje temperature.

Doseženi so bili trije poglavni cilji:

- livne ponovce in vmesne ponovce so posušene ali ogrete tako, kot zahtevajo tehnološki predpisi ognjevarnih materialov, ki jih vgrajujemo;
- zagotovili smo zadostno število ustreznih sušilnih in ogrevalnih mest, glede na vedno večjo proizvodnjo tekočega jekla v Jeklarni;
- zmanjšali smo porabo zemeljskega plina za šestino dosedanje porabe.

Projektu je bil dan tudi velik ekološki poudarek, saj so sušilna mesta opremljena s posebnim sistemom za dodatno izgorevanje neizgorelih organskih snovi, preostali dimni plini z vsebnostjo trdnih delcev pa so vodeni v filtrirno napravo. Pridobili smo poročilo o vplivih na okolje, lokacijsko dokumentacijo, projekte za pridobitev gradbenega dovoljenja, enotno dovoljenje za gradnjo, projekte za izvedbo in projekte izvedenih del z navodili za obratovanje in vzdrževanje.

Izveden je bil že tehnični pregled, ki je pokazal, da je bilo delo izvedeno uspešno, saj je bilo ugotovljenih zelo malo pomanjkljivosti, ki so že odpravljene.

Stroga merila Upravne enote in budno oko izvedenke za varstvo okolja nam nalagajo devetmesečno poskusno obratovanje. V tem času bomo izvajali kontrolne meritve hrupa in meritve organskih snovi na izpustu iz naprav. V kolikor bodo rezultati

meritev v dovoljenih mejah, v kar sploh ne dvomimo, bodo izpolnjeni pogoji za pridobitev uporabnega dovoljenja.

Osnovno pogodbo smo imeli podpisano s podjetjem Savaprojekt iz Krškega, ki je v načrtovanem roku osmih mesecev izpolnilo obveznosti iz pogodbe. Glavnemu izvajalcu del, podjetju Esotech iz Velenja, pa gre zahvala za projektiranje, izvedbo del in izbor opreme nemškega proizvajalca Mapeko, ki ima dobre reference v dobrih delih evropskih in svetovnih jeklarn.

Dela na projektu so potekala tri leta. Na grobo rečeno eno leto smo potrebovali za dokumentacijo, eno leto za izvedbo, v naslednjem letu pa bomo izvajali kontrolne meritve ter spremljali ekonomske učinke. Ekonomski učinki pa so bili tisti, ki so pred dvema letoma prižgali zeleno luč za začetek projekta.

Neposredni ekonomski učinki se po prvih izračunih kažejo v 2,5 milijona tolarjev manjših stroškov za zemeljski plin mesečno.

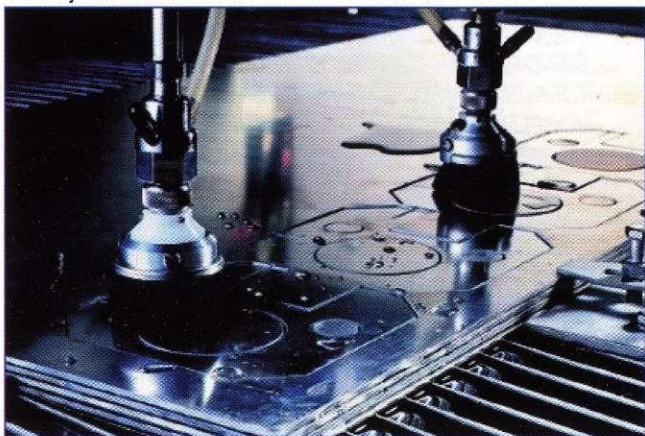
Mesto za sušenje livne ponovce.

Posredni učinki pa so vidni v manjšem obremenjevanju okolja, večji humanizaciji dela in možnosti večjega obsega proizvodnje, kar zopet sorazmerno izboljšuje ekonomske učinke. In če upoštevamo še dejstvo, da se bodo vložena sredstva povrnila v slabih dveh letih, lahko rečemo, da smo pričali enemu od uspešnih projektov.

Franč Nečimer

VODA REŽE NAJTRŠE JEKLO

Prvi preskusi rezanja materiala z visokotlačnim vodnim curkom so bili izvedeni ob koncu šestdesetih let prejšnjega stoletja. Najprej so z njim razrezovali otroške plenice. Danes je rezanje z vodnim curkom ali z vodnim curkom z dodatkom abrazivnega peska našlo uporabo v številnih področjih industrije. Glavna prednost tega načina razreza je njegova univerzalnost, saj je uporaben tako za rezanje gume, kamna in stekla, kot tudi za razrez kovinskih in kompozitnih materialov. Najpogostejše se uporablja za materiale debeline 5 do 80 mm, možno pa je rezati tudi izdelke do debeline 200 mm. Pri tem je možno doseči točnost do $\pm 0,02$ mm tudi pri debelejših materialih.

Izrezovanje iz paketa pločevine.

Za razrez z uporabo vodnega curka pa je potrebno doseči ultra visoki tlak vode (preko 4000 barov). Pri tem se voda, v nasprotju s pravilom, ki pravi, da so tekočine nestisljive, zgosti za okoli 13 odstotkov. Tako visoki tlak mogoča pospešiti vodo skozi drobno šobo (premera 0,1 do 0,5 mm) do trikratne hitrosti zvoka. Ta izredno oster curek predstavlja mnogostransko orodje za razrez najrazličnejših materialov kot npr. v industriji tesnil, filtrov, papirja, materialov za dušenje zvoka v avtomobilski industriji npr. za konfekcioniranje steklene volne in materialov za notranje obloge.

Peščena zrna kot strelivo

Velik prodor industrijskega rezanja z vodnim curkom se je začel v letu 1979, ko so bile na trg dane naprave z abrazivnim curkom. Pri tej tehnologiji hladnega rezanja se v curek po injektorskem principu dodaja granatni pesek. Z abrazivnim curkom

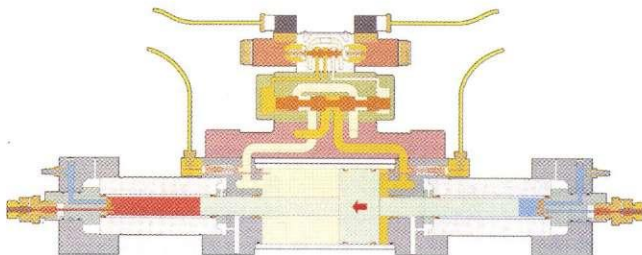
Okrasek iz 60 mm debelega marmorja za mošejo.

je možno rezati poljubno trde materiale. Tako z isto napravo lahko režemo najrazličnejše materiale, od npr. aluminija, nerjavnih in orodnih jekel do keramike, stekla in kamnitih blokov. Možen je tudi razrez paketov sestavljenih iz istih ali različnih materialov (kompoziti). Uporaben je tudi pri gradnji predorov in za teksturiranje kamna. Ker so rezni

robovi termično neobremenjeni, je abrazivni vodni curek primeren tudi za materiale, ki se pri rezanju z laserjem preveč segrejejo ali pa premočno reflektirajo. Prednost pred termičnimi načini rezanja je tudi, da rezi niso oksidirani, so brez brade in so zelo natančni, kakovost reza pa je odvisna od nastavljene hitrosti pomika, ki jo je možno spreminjati v območju 1:5, pri tem so najmanjše hitrosti uporabne za precizno rezanje, največje pa za industrijski razrez.

Črpalke za ultra visoke tlake – srce naprave

Glavni sestavni del naprave za razrez z vodnim curkom so ultra visokotlačne črpalke, v katerih voda dosega tlak preko 4100 barov. Za doseg tako visokega tlaka se uporabljajo batne črpalke. V teh se tlak olja (običajno 210 barov) na vodni strani ojača za 20-krat

Ojačevanje (črpalke), ki oljni tlak 210 barov ojača na tlak vode prek 4100 barov.

(razmerje prereзов hidravličnih cilindrov v oljnem in vodnem delu je 20:1), na ta način se voda komprimira na ca 4150 barov. Voda je usmerjena skozi šobe izdelane iz rubina.

Aleš Lagoja

KNJIŽNI PRIDOBITVI

Naša stroka je v letošnjem letu bogatejša za dve zanimivi in pomembni knjigi.

Prva je »Kovine in zlitine« avtorja profesorja dr. Franca Vodopivca, ki jo je izdal Inštitut za kovinske materiale in tehnologije v Ljubljani. Knjiga je sestavljena iz treh delov:

- Kristalna zgradba in temeljni procesi,
- Mikrostruktura in mikrostrukturni procesi,
- Sestava in lastnosti kovinskih gradiv.

Knjiga je prvo delo, ki v slovenskem jeziku na znanstveni ravni povzema temeljna znanja o kovinah in zlitinah. Takih, strokovno-tehničnih knjig imamo Slovenci malo zaradi majhnosti. V knjigi avtor navaja tudi številne domače vire, ki so dokaz našega razvojno-raziskovalnega dela. Knjiga bo zanimiva za vse, ki se srečujejo s kovinami in zlitinami v učnem, raziskovalno-razvojnem, v tehnološko proizvodnih procesih ter pri uporabi.

Druga je »Pozabljeno bohinjsko zlato« avtorja Iva Janeza Cundriča, dipl. ing. metalurgije, ki jo je izdala založba Cerdonis iz Slovenj Gradca. Knjiga je sestavljena iz dveh delov:

- Železarstvo v Bohinju,
- Železarstvo – teorija in praksa.

Avtorju, našemu nekdanjemu sodelavcu je v knjigi uspelo povezati strokovno tehniško znanje z zgodovinskimi viri in arheološkimi najdbami. Osvetlil je železarstvo Bohinja v luči svetovne zgodovine ter izvedel metalurški preizkus pridobivanja železa po starih postopkih. Avtorju s sodelavci je eksperiment izvrstno uspel in vzbudil zanimanje strokovne javnosti tudi v tujini. Knjiga je tudi slikovno zelo bogata ter je v ponos nam Bohincem in Sloveniji.

Marjan Mencinger

STARE FOTOGRAFIJE

PRAZNIČNO VOŠČILO

Eden od dveh znanih jeseniških fotografov iz začetka 20. stoletja je bil Franc Vilman, ki je deloval na Stari Savi. Prvi župan mesta Jesenice Andrej Čufer je imel svoj fotografski atelje pri Markotu na Stari Savi, kjer je bila poleg današnje graščine takrat tudi gostilna. Vilman je bil v sorodu s Čuferji in je z ženo Pavlo v prvem nadstropju hiše delal kot fotograf vse od leta 1920 do 1949. Arhivski posnetki steklenih plošč so se po zaprtju znašli na podstrešju hiše, njegov sin, prav tako France, pa jih je poklonil Tehniškemu muzeju Železarne Jesenice. Vilmanov arhiv, kot ga imenujemo danes, vsebuje več kot 25000 posnetkov, od kateri je skoraj večina ateljejskih. Velikost plošč je v dimenzijah 6x9, 9x12 in 10x15cm. Nekaj jih je oštevilčenih in popisanih v zvezkih, nikakor pa nimamo podatkov za vse plošče, ki so se ohranile.

Steklene plošče skušamo zavarovati pred nadaljnjim propadanjem in jih tako primerno spravljamo, nekatere pa tudi preslikamo. Za vse to skrbi naš fotograf v muzeju Silvo Kokalj.

Tokrat vam predstavljamo eno od mnogih, ki je obarvana s praznično vsebino. Fotografija je zagotovo nastala v Vilmanovem ateljeju, verjetno okoli leta 1925.

Morda so jo Vilmanovi uporabili kot božično novoletno voščilnico svojim sorodnikom in znancem. Vilmanovemu voščilu se vsem bralcem pridružuje tudi kolektiv Gornjesavskega muzeja Jesenice. SREČNO V LETU 2003!

Za bralce Novic pripravila Irena Lačen Benedičič

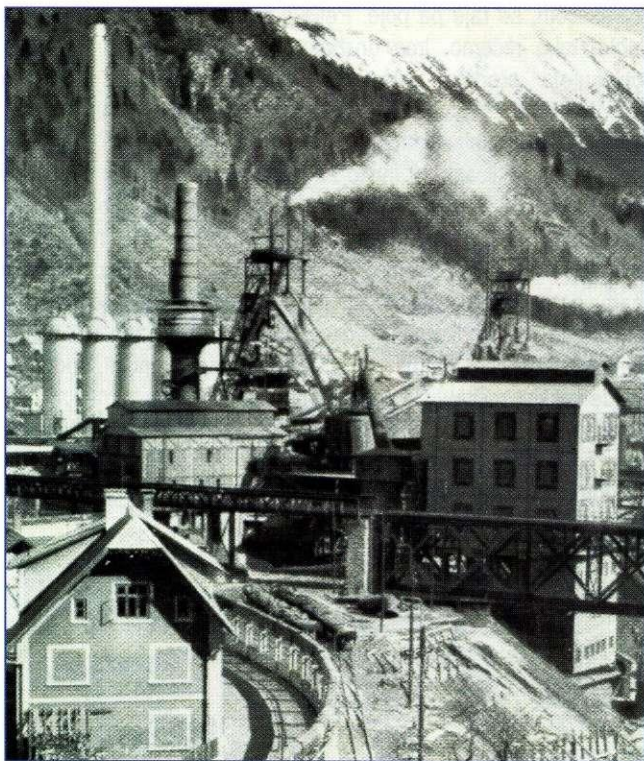
O ČEM IN KAKO JE PISALO V »ŽELEZARJU« PRED 50 LETI?

Pregled poročil in statistik o delovnih nesrečah v preteklem letu 1952 za naše podjetje ni vzpodbuden, čeprav temu problemu posvečamo vedno večjo skrb. Vsi napori Oddelka HTZ in velika skrb samoupravnih organov za zdravje in varnost delovnega človeka so premalo, če se le-ta ne bo v polni meri zavedal odgovornosti, ki jo ima do sebe in skupnosti. Leta 1952 se je v naši tovarni zgodilo 1170 nesreč, od tega 11 smrtnih in 14 težkih, kar je imelo za posledice med drugim tudi izpad 25217 delovnih dni...

Eden izmed dejavnikov, ki povzročajo naši tovarni velike težave in ogromno škodo, je prevoz naših delavcev po železnici. Nadzorna služba je ugotovila, da je leta 1952 kar 411 vlakov zamudilo (iz smeri Bohinj, Planica, Ljubljana) 195 ur. Ker se je s temi vlaki vozilo 2074 naših delavcev, že preprost izračun pove, da je morala tovarna za 145.835 izgubljenih ur z akumulacijo ob povprečni urni mezdi 6,44 din plačati skoraj 47 milijonov din. Vendar pa je to samo plača. Če pa vse te ure pretvorimo v proizvodnjo npr. v martinarni, kjer na delavca pride 146,5 kg surovega jekla na uro, znaša škoda na račun izgubljene produkcije skoraj 700 milijonov din, skupno torej 747 milijonov din.

Zanimiva je ugotovitev, da je bilo v valjarnah na Javorniku leta 1934 porabljenega 207 kg premoga na tono proizvodnje, pred 50 leti pa skoraj 450 kg. V članku »KJE NAJ IŠČEMO MILIJONE« je dobesedno napisano: »Kaj nam koristi gost črn dim, ki se dan za dnem pred našimi očmi vali iz vseh dimnikov in odnaša s seboj tudi do 50 odstotkov neizrabljenega goriva. To je 1000 vagonov premoga letno ali 16.000 ton, kar predstavlja najmanj 120 milijonov din. Za ta denar bi lahko postavili 100 enostanovanjskih hišic ali kupili 3000 radioaparatorov ali izplačali vsakemu našemu delavcu 20.000 din. Če bi ta premog razdelili med prebivalstvo, bi bile Jesenice rešene skrbi zaradi kurjave.«

Zdravko Kovačič

Pogled na srce železarne pred 50 leti.

INTERVJU

Jerneja Stres: »PETJE JE ZAME SPROSTITUTEV«

Jerneja Stres je analitičarka v kemičnem laboratoriju že od leta 1985, ko je uspešno zaključila srednjo kemijsko šolo v Ljubljani in pridobila strokovni naziv kemijski laborant. Delo opravlja zavzeto in

Jerneja Stres na delovnem mestu.

z veseljem, še raje pa poje. Petje ji zapolni prosti čas, če temu lahko tako rečemo. Ima družimo. Hčerki sta že odrasli. Obe obiskujeta srednjo šolo. Starejša je v zadnjem letniku zobotehnične, mlajša pa v drugem letniku ekonomske gimnazije. Zakaj tokrat predstavljamo ravno Jernejo? Pred približno mesecem dni, me je poklicala, če lahko za Novice napiše nekaj o mešani pevski skupini, ki je v Pragi lansko leto dosegla visoko uvrstitev. Jerneja je tudi tajnik Kulturnega društva Žirovnica Breznica, ki združuje kar sedem skupin. To predstavlja precej dela. Treba je narediti razna poročila, voditi evidence, spremljati razpise, oddajati prijave itd. Včasih ji zmanjka časa. Tudi dopust je že vzela, da je naredila do konca. V službi nima težav zaradi odsotnosti. Vedno se najde kakšna rešitev. Če ne gre drugače, jo pa kdo zamenja. Tudi izredno plačano odsotnost ji je že odobril direktor. Pa še tega ne smemo pozabiti; pomaga tudi mlajši hčerki pri vodenju otroške folklorne skupine. Lani poleti so bili na srečanju otroških folklornih skupin v Turčiji.

Pred tem pa še nekaj podatkov o mešani pevski skupini Dr. France Prešeren Žirovnica, katere članica je Jerneja.

Skupina prihaja iz Žirovnice. Nastala je iz mešanega pevskega zbora, ki ga je vodil g. Slavko Mežek in za njim ga. Irena Kosmač. Irena Kosmač je zborovodkinja in umetniški vodja skupine. Od vseh ima le ona glasbeno izobrazbo. Po poklicu je učiteljica glasbene vzgoje. Sestavljajo jo štirje ženski in štirje moški glasovi. Januarja 2002 so praznovali 10. rojstni dan. Na jubilejnim

koncertu so posneli zgoščenko »v živo«. Trije člani - Irena, Tone in Jerneja - so v skupini že od vsega začetka.

Zakaj govoriva o skupini in ne o oktetu?

Oktet, kvartet, nonet je lahko samo moški ali ženski, ne more pa biti mešan iz moških in ženskih glasov. Takšna so pravila. Je pa res, da je takšnih zasedb, kot je naša, na splošno zelo malo. Tudi zbor nismo, ker nas je premalo. Zbor šteje več kot 12 ljudi in ima dirigenta. Težava naše skupine je v tem, da smo manjša mešana skupina, pri nas pa so tekmovanja, kjer nastopajo istospolne manjše skupine, zato se zelo težko primerjamo. Samo v Litiji je vsako leto srečanje malih mešanih pevskih skupin Slovenije.

Skupina je poleg tega, da je ena redkih v takšni zasedbi, tudi zelo uspešna v slovenskem in od lanskega novembra tudi v evropskem merilu.

V zadnjih dveh letih (2001 in 2002) smo prejeli zlata žiga v kategoriji manjših pevskih skupin na srečanju v Litiji. To pomeni, da smo ena od osmih najboljših slovenskih mešanih skupin, ki se je uvrstila na to srečanje na podlagi oddanih delovnih posnetkov in sestave programa, kar so ocenili zelo strogi selektorji - priznani glasbeniki in dirigenti. Zlati žig je potrebno pridobiti vsako leto znova. Krona vsega pa je zlata plaketa, ki smo jo osvojili v Pragi novembra lani. Prejeli smo jo edini od slovenskih udeležencev tekmovanja.

Se je bilo potrebno na tekmovanje v Pragi uvrstiti na kakšnem predtekmovanju?

Ne. Razpisni pogoji so bili objavljeni. Prijavili smo se v roku, izpolnjevali pa smo tudi vse ostale pogoje, zato je prišlo povabilo.

In potem so najbrž stekle zelo resne priprave.

Potrebnih je bilo veliko vaj in poleg tega smo vadili umetniški vtis. Kar pošteno smo se namučili. Umetniški vtis je zelo pomemben sestavni del ocene. Na odru se je treba obnašati tako, kot zahtevajo pravila. Znati se je treba prikloniti, postaviti in še bi lahko naštevala. Žirija na tekmovanju pazi in oceni tudi to ter hitro odbije kakšno točko. Šolani pevci se umetniškega vtisa naučijo že med študijem.

Mešana pevka skupina Dr. France Prešeren, Žirovnica.

Še večji poudarek je dan programu, ki je bil zelo zahteven. Poleg ene obvezne pesmi za vse zборе so ga sestavljale še štiri po lastni izbiri. Zapeli smo Galusovo Božično pesem, prekmursko Sam si šetal ter eno rezjansko in koroško ljudsko. Tudi čas za

Nastop v Pragi.

nastop je omejen. Če ga prekoračiš, se točke odbijejo. Nastop pred žirijo je nekaj posebnega. V dvorani vlada grobna tišina, med eno in drugo pesmijo ni nobenega aplavza. Ta pride na vrsto šele na koncu programa. Nič kaj prijeten občutek, ki je bil na koncu poplačan z velikim aplavzom. Nastop nam bo ostal še dolgo v spominu, trema tudi, nagrada pa je odtehtala vse. Od sedmih zborov iz Slovenije smo edini prejeli ZLATO PLAKETO.

Prijetno presenečenje smo doživeli ob prihodu domov. Vaščani Žirovnice so nam pripravili zelo lep sprejem. Pričakala nas je polna dvorana ljudi na Breznici.

Kaj pa koncerti in nastopi v Sloveniji? Jih je veliko?

Dnevni gostovanj imamo veliko, za več dni pa gremo težko, razen ob različnih praznikih. Naša umetniška vodja in dirigentka je po poklicu učiteljica. Učitelji pa nimajo dopusta, zato včasih termine težko uskladimo.

Koncerte imamo ob raznih priložnostih. Naš repertoar je zelo bogat. Pojemo vse zvrsti - od popevk do črnih duhovnih pesmi, ljudskih. Tako lahko nastopimo v osnovni šoli ali na devedesetletnici. Vsako leto imamo junija zaključni koncert skupine. Vedno povabimo tudi goste - vsako leto druge. Veliko smo imeli tudi samostojnih božičnih koncertov. December je najbolj natrpan del leta. Zadnji koncert smo imeli 5. januarja v domači cerkvi. V enem letu se nabere preko 40 nastopov. Gostujemo tudi izven meja Slovenije. Lani smo bili prvič na Adventnem festivalu na Dunaju.

Vas je kdo povabil na Dunaj?

Nihče. Prijavili smo se. Turistična agencija Kompas ima letni katalog prireditev v svetovnem merilu, kjer so objavljeni tudi vsi pogoji za prijavo. Festival je trajal več dni in na različnih lokacijah - mi smo nastopili v domu upokoencev, pred Shönbrunom, v Mestni hiši itd.

In če se na odru zgodi kaj nepredvidenega?

Nerodno je v vsakem primeru, pa naj bo smešno ali ne. No, enemu od naših moških se je pripetilo, da mu je med nastopom »odletel« metuljček z ovratnika. Najprej se je to zgodilo na koncertu na Blejski Dobravi. Opozorili smo ga, da nima dobro pritrjenega, a je zagotavljal, da ne bo nič narobe. Pa se je zmotil.

In to se je ponovilo še na naslednjem koncertu čez tri dni na Breznici. Dvorana se je obakrat smejala, mi tudi, in le s težavo smo pesem odpeli do konca. Če smo kaj »zafušali«, se tako ni slišalo. Metuljčki so romali v koš. Zdaj imajo takšne, ki ne morejo »odleteti« - pritrjene s trakcem okrog vratu. Raznim sponkam in zaponkam ne zaupamo več.

Na zloženki sem prebrala, da ste tudi kontaktna oseba, pa da v skupini poje Stane Stres.

Kar pomeni, da se dogovarjam za koncerte in tekmovanja ter časovno usklajujem nastope, Stane Stres pa je moj soprog. Vesela sem, da pojeva v isti skupini. Tako je mnogo lažje zaradi gostovanj, ki trajajo več dni. Lepo greva oba od doma. Prej je mož pel v drugih skupinah. Nekaj časa pri Vasovalcih, pa pri dobravskem Vintgarju. Oba sva bila veliko odsotna, a le redko kdaj oba hkrati.

In od kdaj že pojete?

Pela sem že pri zboru v osnovni šoli. Potem so me »snubili« ob ustanovitvi mešanega zbora. Lahko bi rekla, da nisem pela samo tista leta, ko sem bila v šoli v Ljubljani.

Veseli ob prejemu zlate plakete v Pragi.

S kom bi radi zapeli v duetu?

V duetu ne, ker bi imela preveliko tremo. Zapela bi mogoče z ansamblom Vita, ker člane poznam.

Kot gosta na koncert skupine pa bi povabila moškega, katerega, pa še ne vem, ker bi moral peti v živo, brez ozvočenja in ne na "play-back". Mogoče Adija Smolarja.

Kako bi ocenila slovensko zabavno sceno?

Ponudbe je veliko, a bolj za mlade. Za srednjo generacijo in starejše je ponudba slabša.

Imamo dobre pevce in pevke, repertoar pa je vedno isti. Hit je hitu podoben.

Vas pridejo sodelavci poslušat na koncert?

O ja, tudi enega iz jeklarne sem že videla.

Jim kdaj kaj zapojete?

Na kakšnem slavlju že mogoče, tako, za začetek.

L.M.

Ne vem, kako se pevci pozdravljajo. Mogoče si zaželijo dober glas. Jerneji ga prav gotovo lahko zaželimo in da bi še dolgo uživala v petju ter še veliko uspehov na tekmovanjih.

RAZSTAVA BARVNIH FOTOGRAFIJ JANIJA NOVAKA

Jani Novak, rojen 5. aprila 1967 na Jesenicah, se je zaposlil v Acroniju leta 1993, najprej je delal na oddelku Tehnične kontrole, zatem je bil nekaj let na R&R, trenutno pa je tehnolog v valjarni. Nekaj časa je bil tudi fotograf za naš interni časopis.

Iz Janijeve bogate zbirke fotografij.

S fotografijo se je začel ukvarjati v osnovni šoli, bolj resno pa v študentskih letih. V tem kar dolgem obdobju je imel svoje fotografije in diapozitive sprejete na preko 160 domačih in 90 tujih razstavah. Na mednarodnih razstavah je svoja dela razstavljal v Sloveniji, Belgiji, Avstriji, Franciji, Kanadi, Nemčiji, Luksemburgu, Italiji, Hrvaški, Portugalski ter na Danskem, Nizozemskem, Škotskem in Kitajskem. Za svoje ustvarjanje pa je prejel več kot 50 nagrad in priznanj ter naziv Kandidat za mojstra fotografije pri Fotografski zvezi Slovenije, leta 1999 pa tudi naziv E FIAP ŠExcellence FEDERATION INTERNATIONALE DE L'ART PHOTOGRAPHIQUE Č - odličnik pri mednarodni fotografski zvezi.

Avtor je mentor fotografskega krožka na OŠ Žirovnica, nekaj let je bil tudi mentor krožka na Srednji šoli in mentor Foto delavnice na jeseniški gimnaziji. Posamezni učenci in dijaki so dosegli vidne uspehe.

Je član in podpredsednik Fotografskega društva Jesenice ter član štiričlanske komisije za mladinsko fotografijo pri mednarodni

fotografski zvezi FIAP. V zadnjem petletnem mandatu pa je bil tudi predsednik odbora za mladino pri Fotografski zvezi Slovenije.

To je avtorjeva 8 samostojna razstava. Ostale samostojne razstave je imel še v naslednjih krajih: na Slovenskem Javorniku, v Radovljici, v Ljubljani, v Hrastniku, v Žirovnici, na Koroški Beli in v Škofji Loki.

O tokratni razstavi

Avtor se zaradi prostorskih omejitev predstavlja z dvema manjšima cikloma fotografij: **Temperatura svetlobe**, ki so posnete na področju Acronija, in **Ljudje Samosa**, ki predstavljajo preprosto fotografije preprostih ljudi.

Razstavo smo odprli ob praznovanju desete obletnice Acronija, na ogled pa bo še v prvem tednu februarja.

Z razstavno dejavnostjo bomo nadaljevali. Dan pred kulturnim praznikom bomo odprli razstavo slikarja Marjana Židaneka, našega nekdanjega sodelavca. O datumu in uri odprtja razstave boste obveščeni. Vabljeni v čim večjem številu.

OŽIVELA REKREACIJSKA TEKMOVANJA

Mnogi se še spominjate pestrih rekreacijskih dni na Jesenicah. Po kar dolgoletnem mrtvilu pa kaže, da se rekreacijska tekmovanja vračajo.

Športna zveza Jesenice ob pomoči Zavoda za šport Jesenice uspešno oživlja to področje.

Medobčinska rekreacijska liga v kegljanju, je bila prva, ki je ponovno pritegnila kar lepo število ljubiteljev kegljanja. Osem ekip se tako že peto leto srečuje vsak petek na kegljišču Podmežakljo. V letošnji ligi je na programu kar 28 krogov, nato pa še posamično prvenstvo in prvenstvo Jesenic v dvojicah. Kegljaška tekmovanja bodo potekala vse do konca maja. In če ste zamudili ekipni del se nam lahko pridružite v mesecu maju na posamičnem tekmovanju.

Naj omenimo, da so iz tekmo v tekmo boljši tudi kegljači Strugarne valjev, ki pridno nabirajo izkušnje.

V začetku januarja smo začeli tudi z Zimsko rekreacijsko balinarsko ligo. V njej nastopajo štiri ekipe. Igralni dnevi so srede. Nova dvorana za balinanje v Bazi, ki je tik pred novim letom dobila še ogrevanje, je tako tudi v zimskem času zaživila. V njej vsak dan trenirajo tudi ligaške ekipe iz vse Gorenjske.

Tudi odziv na razpisano namiznoteniško rekreacijsko ligo je bil zelo dober. V njej tekmuje 10 ekip iz jeseniške občine, igra pa se v ponedeljkih v dvorani Podmežaklja na Jesenicah (3. nadsropje hokejske hale), ter v TVD Partizanu na Koroški Beli.

Seveda pa ne smemo pozabiti na RHL .Rekreacijska hokejska liga je letos privabila šest ekip. Igra pa se v hokejski dvorani Podmežakljo ob sobotah in nedeljah. Boji so zelo zanimivi, v ekipah pa nastopajo tako igralci, ki prej nikoli niso redno igrali hokeja, kot tudi veterani Jesenic. Eden izmed najzagnanejših je legenda jeeniškega hokeja Albin Felc, ki se še vedno z veseljem pridruži veliko mlajšim kolegom na ledu.

Počitniško drsanje in pustovanje

Zavod za šport Jesenice, bo tudi v času letošnjih zimskih počitnic omogočil rekreacijsko drsanje številnim ljubiteljem drsanja. Drsanje bo v času zimskih počitnic vsak dan od 14. do 15. ure. Cena

je enotna - 200 SIT. Opozarjamo pa vas na pridobitev jeseniškega drsališča. V dvorani si sedaj lahko izposodite tudi drsalke v času drsanja. Torej, ni nujno, da jih imate doma. Izposoja stane 300 SIT.

Ne pozabite še na dve pustni prireditvi v hokejski dvorani Podmežakljo. Na pustno soboto bo drsanje in maškarada. Maske so zaželenje. Pri tem ni nujno, da so maske v drsalkah. Lepo se boste zabavali tudi brez drsalk. Prireditve bo na pustno soboto od 16.00 do 18.00 ure.

Vponedeljek pred pustnim torkom pa bo ob 18.00 uri tudi zanimiva pustna hokejska tekma.

Vse o dogajanjih na športnih objektih Zavoda za šport ter prireditvah pa si lahko ogledate tudi na spletni strani Zavoda za šport Jesenice.

Branko Jeršin

Sposojeni intervju

Judo sekcijo Jesenice vodi pobudnik sekcije in nekdanji tekmovalci g. **Vojko Kučina**. Novo vodstvo si lastne uspešne razvojne strategije ne more zamišljati brez stalnega izobraževanja, predvsem trenerskega in sodniškega kadra, zato je

dalo velik poudarek predvsem temu segmentu dela. Prepričani smo, da bo zato kakovost dela z mladimi dosegla raven, ki si jo vsi želimo. Poleg vseh uspehov, ki jih dosegamo na tekmovanjih doma

in v tujini, bi vam radi predstavili enega od članov naše sekcije, zato tudi objavljamo sposojen intervju z **Robertom Pesjakom**, ki je bil objavljen v biltenu pred začetkom srednješolskega državnega tekmovanja v judu, ki je bil konec leta 2002 v jeseniški gimnaziji.

Robert je dijak 3. letnika jeseniške gimnazije in je vsestransko nadarjen športnik. Sam pravi, da je bolj mirne narave in judo sploh ni pretepaški šport, kot misli večina. Gre bolj za izkoriščanje nasprotnikove moči v lastno korist. Za hokej, ki ga tudi več kot uspešno trenira, ga je navdušil oče. Usklajevanje rednih treningov juda in hokeja je seveda naporno, vendar po besedah Roberta to sploh ni težko, seveda če to počneš z veseljem in voljo. Treningi hokeja so skoraj vsak dan, juda pa dvakrat na teden. V šoli ni veliko odsoten, zmanjkuje pa mu časa za učenje in prijatelje. Vendar s trdom premaguje vse, druženje s prijatelji pa nadoknadi ob koncih tedna. Sicer pa z večino skupaj obiskuje treninge. Ob napornem in natrpanem urniku je obvezna sprostitev in Robertova glavna je spanje, za kaj drugega pa mu ne ostane časa. Kot uspešen dijak gimnazije še nima povsem izoblikovanih načrtov za prihodnost, a najbolj ga veselita šport in matematika.

R.S.

In še nekaj o njegovih uspehih in njem na kratko:

Kategorija: mladinci do 90 kg

Najboljši rezultati leta 2002:

3. mesto na članskem državnem prvenstvu
2. mesto na mladinskem državnem prvenstvu
3. mesto na državnem prvenstvu za mlajše člane do 23 let

Rezultati na srednješolskih tekmovanjih:

1. mesto leto 2000

2. mesto leto 2001

1. mesto leto 2002

Številka noge: 48

Naj hrana in pijača: testenine in Fanta

Naj glasba: »komercijala«

Naj film: Hitri in drzni

Naj šolski predmet: športna vzgoja in matematika

ČILE - PATAGONIJA

Čile je država v Južni Ameriki in se kot ozek pas razteza med Andi in Tihim oceanom. Površina države meri 756626 km² in šteje okoli 15 milijonov prebivalcev, od tega je 90 % mesticev in belcev in 7 %

Santiago de Chile.

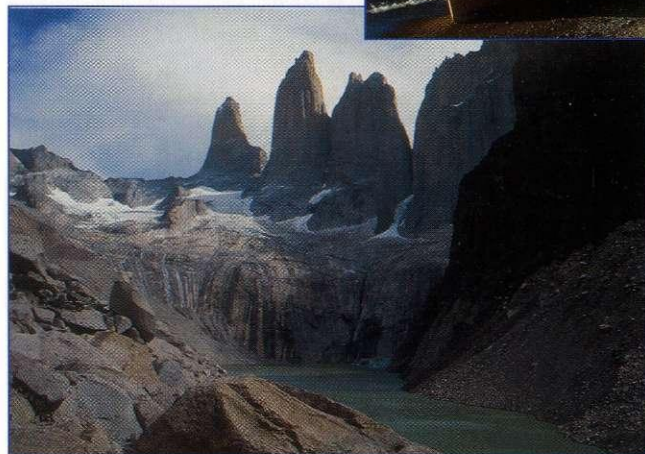
indijancev. 90 % je katoliške veroizpovedi, 5 % pa protestantov. Dolžina je skoraj 4500 km, največja širina pa je okoli 200 km. Južni Čile preide iz gozdnatih Andov v razčlenjene fjorde in velike ledenike Magallanov prehod in Ognjeno zemljo. Severni Čile pa pokriva Atacama, najbolj suha puščava na svetu. Področje je bogato z rudami,

zgoraj: El Plomo (5430 m)
levo: Vulkan Osorno (2660 m).

nad katerimi se dvigajo zasneženi hribi. Vredni ogleda so številni muzeji, čudovit pa je tudi trg Plaza de Armas, ki leži med dvema rokavoma reke Rio Mapocho.

Država Čile je razdeljena na dvanajst regij od severa proti jugu, regije pa so povezane z avtocesto Panamerikana. Vsaka regija ima

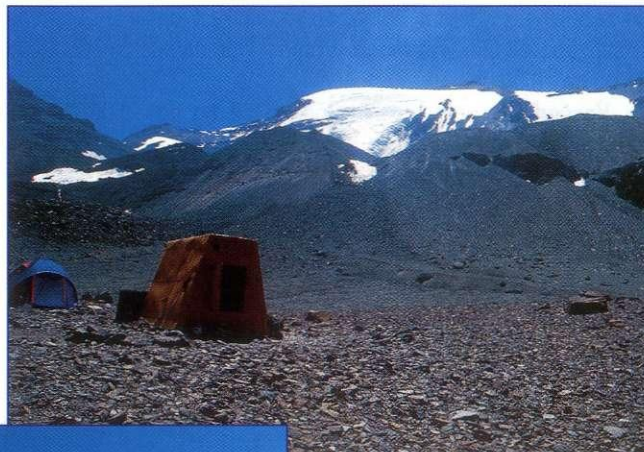

Granitni stolpiči Torres del Paine.

zapiranje in odpiranje rudnikov pa je povzročilo, da so se ljudje selili iz kraja v kraj, posledica tega so tudi zapuščena mesta - mesta duhov. A za popotnika je izredno zanimivo arheološko bogastvo v obliki likov na pobočjih hribov okoli Pintadosa. Geolite naj bi narisala indijanska plemena pred več stoletij, njihov pomen pa ostaja uganka. Uradna razlaga je, da so služili prebivalcem iz višjih predelov za orientacijo na poti proti obali, drugi pa menijo, da so liki nezemeljski. Vredna ogleda je tudi El Tatio, dolina na zahodni strani istoimenskega delujočega ognjenika na višini 4500m, blizu meje z Bolivijo, s številnimi gejzirji - vročimi izviri vode.

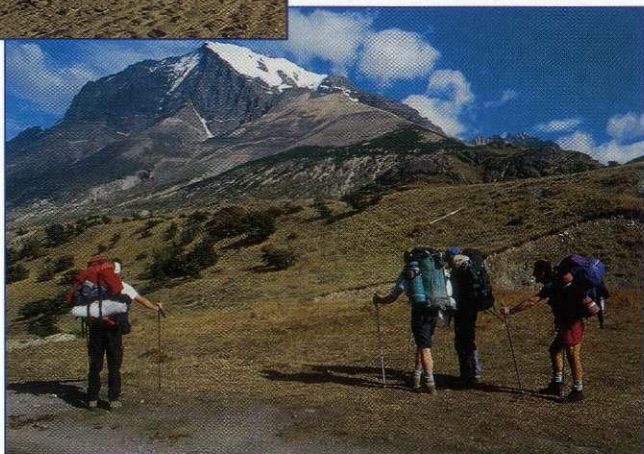
Glavno mesto je Santiago de Chile, gospodarsko in kulturno središče države, ki šteje okoli pet milijonov prebivalcev. Samo mesto je zanimivo, živahno in slikovito. Prepletajo se stare in moderne stavbe. Ustanovil ga je španski vojaški kapitan Don Pedro de Valdivia

po prodoru iz Peruja proti jugu leta 1541. Zametki mesta so nastali pod vznožjem majhnega griča z indijanskim imenom Huelen, ki ga danes imenujemo Cerro Santa Lucia. Z njegovega razglednega vrha lahko v dneh, ko veter razpiha velemestni smog in meglo opazujemo kaotičen promet ter vrvež med stanovanjskimi bloki in poslovnimi nebotočniki,

nad katerimi se dvigajo zasneženi hribi. Vredni ogleda so številni muzeji, čudovit pa je tudi trg Plaza de Armas, ki leži med dvema rokavoma reke Rio Mapocho.

Država Čile je razdeljena na dvanajst regij od severa proti jugu, regije pa so povezane z avtocesto Panamerikana. Vsaka regija ima

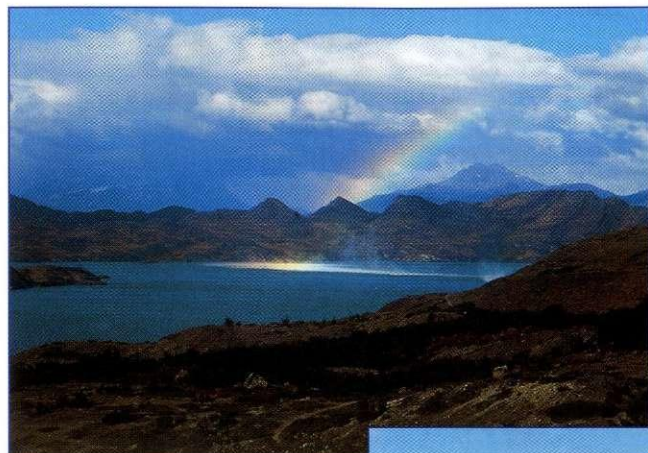

Narodni park Torres del Paine.

svoje značilnosti in se med seboj razlikujejo. Razlikujejo se tudi prebivalci, od potomcev Inkov na severu, do drugih potomcev indijancev plemena Mapuche, pa do evropskih emigrantov na jugu in prav ta raznolikost je zadosten razlog, da državo tudi obiščete, posebno sredi poletja, ki na južni zemeljski polobli traja od decembra do marca.

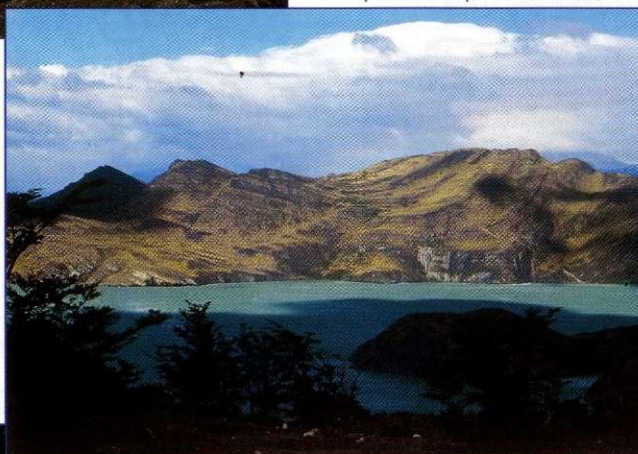
Na skrajnem koncu Južne Amerike leži v Čilu in Argentini ena največjih pokrajin našega planeta Patagonija. Razdeljena je med dve državi, Argentino na vzhodu in Čile na zahodu. Celotno ozemlje Patagonije je veliko okoli milijon km², kar je približno tretjino ozemlja obeh držav. Območje je eno izmed najredkeje naseljenih na svetu, podnebje pa tudi ni ravno prijetno, saj se močni vetrovi s Pacifika in Atlantika mešajo nad gorsko verigo Andov, kar skoraj v hipu povzroči vremenske spremembe. Tudi sredi poletja jasno nebo v trenutku potemni, s težkih

oblakov pa se vsuje dež ali pa celo sneg. Še težje je pozimi, ko pokrajino pokrije snežna odeja, temperature pa padejo visoko pod ničlo. Razdelitev padavin je zelo neenakomerna, gorski masiv Andov in čilski del prejemata tudi do 2000 mm dežja letno, stepske pokrajine v Argentini, ki so le nekaj deset kilometrov oddaljene od Andov, pa komaj 200 mm.

zgoraj: Park - jezero Lago Nordenskjöld.
desno: Park - jezero lago Pehoe.

Ime za Patagonijo izhaja iz besede Patagon, kakor so španski osvajalci poimenovali prvotne prebivalce, ki so to ozemlje naseljevali že pred več kot 5000 leti, legende pa govorijo, da si je ime izmislil sam Ferdinand Magellan, portugalski pomorščak, ki je v začetku 16. stoletja iskal novo pot v Indijo.

Ura v mestu Vina del Mar.

Za pohodnike pa naj bi bilo srce Patagonije narodni park Torres del Paine. Gre za narodni park na 240.000 hektarjih, ime pa je dobil po indijanski besedi za modro barvo - paine. Na poti do parka spoznamo tudi mesto Punta Arenas, ki je bilo ustanovljeno sredi 19. stoletja kot vojaška baza in kazenska kolonija. Mesto je bilo do odprtja Panamskega prekopa tudi znamenito pristanišče, saj je bil Magellanov prehod takrat glavna povezava med vzhodom in zahodom, med Tihim oceanom in Atlantikom. Nato nadaljujemo vožnjo z avtobusom po cesti, ki vodi čez dolgočasne patagonske stepe, na katerih raste suha trava, ki komajda zmore prehraniti črede goveda, ki so poleg ptic tu edini prebivalci. Po nekajurni vožnji prispemo v majhno obmorsko mesto Puerto Natales, v katerem so od nekdaj trgovali z volno in ribami, danes pa je to izhodišče za ogled nacionalnih parkov v okolici. Samo mesto je lepo, urejeni parki ter polno znamenitosti, misel, da bomo kmalu vstopili

v narodni park Torres del Paine, pa nam vse to še polepša. Sam trekking po parku traja pet dni in ni tehnično zahteven, spanje je v šotorih, na poti pa obstajajo tudi kočice, tako da tudi z hrano ni težav. Park se ponaša s pestrim rastlinstvom in bogatim živalskim svetom, očarajo nas ledeniška jezera različnih barv, ki se pretakajo iz enega v drugega, veliki slapovi in ledeniki. Pogledi se nam ustavijo na granitnih stolpcih Torres del Paine, višine okoli 2800 m. Zanimivo je preživeti noč v šotoru pod mogočno steno Paine Grande, ki je visoka 3050 m, ko se čez navpično steno neprestano valijo gmote ledu, skal in snega. Čudovit pogled je na jezero Grey, po katerem plavajo ledeni bloki. Celotna pot po parku se ti globoko zariše v spomin, predvsem zaradi lepote in raznolikosti narave.

Za zaključek popotovanja po Čilu pa ne sme izostati obisk letoviškega kraja Vina del Mar, ki leži ob Pacifiku, 130 km zahodno od glavnega mesta Santiago de Chile. Mesto je znano po lepih botaničnih vrtovih, urejenih parkih in čudovitih peščenih plažah. Sredi vročega poletja se morska voda na žalost skoraj ne segreje, tega pa je kriv hladen tok, ki ob obali priteče z juga. Temperatura vode se le redko dvigne na več kot 19°C, kljub temu pa je prijetno poležavati na peščenih plažah Acapulco in El Sol, med lepo zagoretimi domačinkami.

Ko sem pred odhodom v Čile doma prebiral še zadnjo literaturo o državi in zvesto sledil novicam o čilskem diktatorju Pinochetu, nisem natančno vedel, kaj naj pričakujem od popotovanja v najdaljšo in obenem najožjo državo na svetu, a vsi strahovi so se zelo hitro izkazali za prazne. Prebivalci so bili izredno prijazni in pripravljeni pomagati na vsakem koraku. Poseben dogodek je, ko ti postrežejo s pijačo pisco. To je čilenska narodna pijača, narejena iz

Vina del Mar.

grozdja. Pri pitju pisca je indijanska navada, da poliješ nekaj pijače po tleh in s tem počastiš boginjo zemlje. Izbira hrane je pestra in kakovostna, prevladujejo sveže ribe, ponudba eksotičnega sadja na tržnicah pa poteši še tako zahtevnega kupca. Po petih tednih popotovanj po Čilu sem dodobra spoznal ljudi, čudovita mesta, kulturne znamenitosti, poizkusil njihovo hrano in njihova odlična vina. Poseben vtis pa je name naredila narava, ki je tako raznolika, od puščave na severu do ledu na jugu države.

To je le del utrinkov s popotovanja po Čilu, mogoče pa tudi dovolj da vas južnoameriška država navduši in jo tudi vi obiščete. Da, državo Čile, ki naj bi ime dobila po ptici, ki so jo tam našli prvi prišleki in se je oglasala čili, čili, čili, čili... Morda jo boste slišali tudi vi.

VSEM PRIJATELJEM PLANIN IN TISTIM, KI BOSTE TO POSTALI, ŽELIM V LETU 2003 VAREN KORAK.

Tone Kelbl

Špikov kot

Spet leto je minilo,
je šlo mimo en, dva, tri,
a se kaj dosti ni zgodilo,
je šlo nekako tja v tri dni.

Res bi želel več, kot smo storili.
Denarja, uspeha in še kaj,
znanja morda pridobili,
a odveč je gledati nazaj.

Enim je morda uspelo,
drugim za gotovo manj,
a ljudstvo bi si več želelo,
država mačeha je zanj.

Če ljudstvo srčno upa,
je sreča njegov edini mōto,
da dōbil bi iz tistega kupa,
ki se mu preprosto reče LOTO.

Ni kaj, zadetka želim prav vsem!
Ni da bi ne privoščil ubogi revī.
Hudo je če si brez ficka, vem,
zato bi privoščil tudi sebi.

Oh, a sreča nekako ne uboga,
zato le v delu je rešitev!
Rešitev že, vendar za koga?
Zamé nadloga, za državo potešitev.

Nikar, da bil bi črnogled!
Sem pač gorenjska trma, korenjak,
in ne kak prērok in vseved,
kot kakšen zvezdogledī strokovnjak.

Obeta se mi pestro leto,
če naj verjamem v horoskop.
Dokončal bom vse začeto,
za delo našel nov pristop.

Vendar mi nekaj pravi,
da preroki ne vidijo vsegā,
čarajo po svoji glavi.
v bodočnost videt' se ne da!

Obstaja pa še ena možnost.
Začrtam delo si vnaprej,
vprežem si duhovno prožnost,
pa šlo bo bolje kot poprej.

Le kaj bi se že zdaj sekiral!
Pred nami je pač nova pot,
in ni da bi se preveč obiral,
bom pa bolj reven jaz gospod.

Še, skoraj bi pozabil
zaželeli sreče, zdravja in še kaj,
da srečo k sebi bi povabil,
vsākdo, ki to bere zdaj!

Topline doma zaželim vam,
prijaznost na delu, ulici - povsod,
naj nihče ne bōde sam,
na dan, ko rodil se je gospod!

Obilo vsega v novem letu,
in kakšen nežen še dotik,
ter mirū na celem svetu,
in pa dosti smeħa!

Boter Špik

ŠPIKOVİ PREBLISKI

Zame bo v naslednjem letu nova samo letnica, pa še te se bom
navajal tja do marca.

Zdaj, ko bomo v NATO, bodo tisti, ki tako radi pokajo s petardami,
lahko pokali kje na Bližnjem vzhodu.

Zadnjič sem se srečal s prikupno mladenko - in s torbico svoje žene.

Kje so tisti časi, ko so graščaki zahtevali desetino!

Poznamo bolezen norih krav in praznike norih glav.

Med prazniki bo šlo veliko alkoholnih pijač - in voznških izpitov.

Od konca decembra bodo dnevi vse daljši. Meseci tudi.

Končno se mi je posvetilo! Streslo me je,
ko sem priklapljal božično drevesce.

Ne vem ali ljudje ob koncu leta rajajo, ker so prestali minulo leto
ali zato, ker ne vedo, kaj jih čaka v prihodnjem.

Najraje imamo tisto, česar nam primanjkuje. Jaz imam najraje vse.
S 1. januarjem bi rad NOVO NETO plačo.

Računalničarji iščejo po podatkovni bazi
Menedžerji po delavski bazi.

Zahvala

Direktorju Acronija in predsedniku sindikata SKEI
ACRONI se zahvaljujem za denarno pomoč.

Čeprav sem invalidsko upokojen, zaradi posledic
nesreče pri delu, so moje misli še vedno v jeklarni in
Acroniju.

Moje zdravljenje napreduje, Vam pa želim čim več
uspehov tudi v bodoče.

Srečno jeklarji!

Šaban Mušič

NAGRADNA KRIŽANKA

AVTOR: DRAGO RONNER	OVČJA KOŽA	NADLEŽNO RASTLINJE	PLEME ROD	PRŠTEVA-NEC V MATEMATIKI	AMER. IG. DIESEL	PODROČJE VLADE IMAMA	SLADKO-VODNA RIBA	IZDELOV. OROŽJA	EREVAN JE GL. MESTO ARMENIJE	ŠVEDSKO IME FIN. LUKE TURKU	NOGOMET. TRENER GRAČAN	ANALI, LETOPIS	LAME JE TKANINA	GLAVNO MESTO ŠPANJE	VELIKAN V GRŠKI MITOLOGIJI	UTAJITEV
OPRAVEK, DELO									ČETRTI RIMSKI KRALJ				PASMA MAČK OSEBNI PRAZNIK			
SL. SLIKAR MAKUC									SL. ORGLAR (HUBERT) LANTAN							
PREGOVOR ZA MESEC SVEČAN																
DRAMATIK CANKAR					MAZILO SKUŠNJA					PEVEC ŠIFRER FILM. J WAYNA						
NEON			LADY DI LESNI SLADKOR						KANTAV. SMOLAR AM. ZVEZNA DRŽAVA				RUS. IGRAL. SAVINA KRAJ. PRI KOPRU			
PTIČ NJORKA				ZORAN THALER GL. MESTO ARMENIJE			ORANJE				KOPALNA. BANJA SORODNIK				SOLCIANO-VODIKOVE KISLINE	CARLI NOVAK
ALAMO JE FILM. J. WAYNA	URJENJE TELESA	ROB VINOGRADA HAZARDNA IGRA				JOSIP BROZ	ADENO JE PRŠTEVA-NEC	SL. BALET (MOJMIR) VRSTA KLAĐIVA						ZAPOREDNI ČRKI JEZERO MALAVI		
ČISTI ALKOHOL							SVETLEČA SE TKANINA GRČIJA					MESTO V DALMACIJI TITAN				
KONEC PREGOVORA																NADAV
SPONA VEZ					SVOJE-GLAVOST LOJZE SLAK					GL. MESTO ALBANIJE ZAJEDAVEC						
PRIPRAVA ZA REZANJE							REKA NA DALJNEM VZHODU					POKRAJINA V SAUD. ARABIJI				
ZAMAKNJE-NO STANJE						KSILOZA JE LESNI SLADKOR	BOLJŠI KOZAREC					UP				

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE ZA MESEC NOVEMBER

Pravilna rešitev se glasi: **NAGRADNO ŽREBANJE FIAT PUNTO TRI BM JESENICE**

Žreb je izbral:

1. nagrada: **Andreja Mahnič**, Smokuč 72, 4274 Žirovnica;
2. nagrada: **Tomaž Laharnar**, Hrušica 122, 4276 Hrušica;
3. nagrada: **Grega Mlakar**, Tomšičeva 21 E, 4270 Jesenice.

Potrdila, s katerimi boste prevzeli nagrade na podjetju 3BM bomo nagrajencem poslali po pošti.

NAGRADNA KRIŽANKA

1. nagrada: 5.000 tolarjev
2. nagrada: 4.000 tolarjev
3. nagrada: 3.000 tolarjev

Geslo z obarvanih polj prepisite v kupon in pošljite do 10. februarja 2003 po interni pošti na Uredništvo Novic ali pa na naslov SŽ ACRONI, d.o.o, C. B. Kidriča 44, 4270 Jesenice. Na kuverto pripišite "NAGRADNA KRIŽANKA". Zaposleni v Acroniju lahko rešitve oddate tudi v mnenjske skrinjice. Pri žrebanju bomo posamezniku upoštevali samo eno rešitev.

odreži

PRIIMEK IN IME: _____

ULICA IN HIŠ. ŠT.:

POŠTA: _____

GESLO:

CILJI POSLOVANJA

Pozitivno poslovanje

Povprečna mesečna realizacija 3.513 mio SIT.

Stroški materiala 58,9%, energije in storitev 18,5% od realizirane prodaje.

Mesečna prodaja v Sloveniji 1.191 mio SIT.

Doseganje plan. izplenov:

Slab/kov. vložek = 85,4%
Izdelek/slab = 80,6%

Mesečna prodaja v izvozu 2.387 mio SIT.

Število zaposlenih na dan 31. 12. 2003 - 1380.

Mesečna prodaja elektro pločevine 6.840 ton.

Stroški kakovosti 20% manj kot v letu 2002.

Mesečna prodaja konstr. legiranih jekel 380 ton.

Investicije v vrednosti 22 mio EUR.

Mesečna prodaja jekel za poboljšanje 1.710 ton.

Zmanjšanje števila poškodb za 30%.

Mesečna prodaja nerjavnih jekel 4.900 ton.

Zmanjšanje porabe pitne vode za 20%.